

Redacción
Administración
C. RAMON LISTA 5158
T. A. 50 - 5502
Bs. Aires
NAROCNINA:
Za eno leto
\$ 8.—
Za pol leta
\$ 5.—
Za inozemstvo
1 Dolarje
Pozamezna štev. 20 cts.

SLOVENSKI GLAS

(LA VOZ ESLOVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLOVENA (YUGOSLAVA) PARA TODA SUD AMERICA. ORGANO DEL CONSEJO ESLOVENO QUE REPRESENTA TODAS LAS SOCIEDADES ESLOVENAS

REGISTRO NACIONAL
INTELECTUAL
DE LA PROPIEDAD
No. 225027

CORREO
ARGENTINO
CENTRAL B

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3159

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 1551

LETO (ASO) II.

BUENOS AIRES, 20 DE NOVIEMBRE (NOVEMBRA) DE 1947

Núm. (štev.) 29

29. NOVEMBRA 1943, je bila položena Podlaga Demokratičnega Ustroja F. L. R. JUGOSLAVIJE

Jugoslovanski narodi so pričakovali leto 1918, leto bratstva južnih Slovanov v skupni državi ter leto uresničenja stoletnih narodnih hotenj. Nevarnost pred germanizacijo je leta 1918., s polom Avstro-oogrsko monarhije, navidezno izginila in jugoslovanski narodi so prvič združeni zahrepeli po snakosti, bratstvu in svobodi.

Za jugoslovanske narode, ki so stoletja trpeli nemško in madžarsko okupacijo je Jugoslavija pomenila: 1) odpravo vse suženjske preteklosti ter tujih gospodarjev, ki so neomejeno gospodarili z zemljo in delovnim ljudstvom; 2) demokratizacijo v vodstvu vlade, kjer bi se udeležile širše ljudske množice, potom tajnih volitev, kar je bilo v Avstro-Ogrski nemogoče z reakcionarnimi ukrepi; 3) enakopravnost vseh narodov pri reševanju političnih vprašanj, ki jim Avstrija nikoli ni priznala. Jugoslovanski narodi so z eno besedo pričakovali, da bo Jugoslavija postala res prava domovina; toda ničesar tega se ni izpolnilo. Oblastniki stare Jugoslavije so že takoj po ujedinjenju pokazali, da jim je malo mar za uresničenje lepih obljub in pozabili so na tisoče in tisoče onih, ki so padli v veri, da bo Jugoslavija, ustvarjena na gorah kosti dekela socialne pravčnosti. Pričela je odprava ljudskih svoboščin, brezobjzorno izkorisčanje in politična prepravnost. Delavski razred je bil, kljub temu, da je izvojeval mnoge pridobitve, dejansko najbolj brezpraven. Tudi kmetu se ni nič bolje godilo. Ob nastanku Jugoslavije so pričakovali, da jim bo dana domačim bankirjem. Toda toliko opevana agrarna reforma je ostala le na papirju. Izdaja nad lastnim narodom, ne samo politična temveč tudi gospodarska, je bila očitna. Peščica bančnikov in velikih industrijalcev je igrala odločilno vlogo, ter se posluževala državnega aparata za utrjevanje svoje gospodarske moči. Tito je nekoč dejal: "Rojena na Krfu, Londonu in Parizu je versajska Jugoslavija postala najbolj tipična država zatiranja v Evropi."

Jugoslavija pred aprilom 1941. je bila jasna vojaška borba ljudstva proti skupini izkorisčevalcev, ki so vsemi sredstvi in diktatorsko ustavo ohranjevali oblast. Dvajsetletno zatiranje narodov Jugoslavije od strani peščice velesrbskih hegemonistov, dalje nezadanesna korupcija vladnih krogov in njihovo sodelovanje z reakcionarnimi drogi v inozemstvu, posebno z italijanskimi in nemškimi, izdajstvo in pionra v lastni armadi; vsi ti so bili vzroki sramotnega poraza jugoslovenskih armad.

Narodna ustaja, ki je nastala takoj po kapitulaciji, ni bil torej nikakor momentalni izbruh narodnega ogorenja, temveč dolga pot trpljenja in krvi, sklonjenja in spoznanja, pogorišč in umorov. Narodi niso nikoli priznali kapitulacije, temveč so v neenaki borbi proti močnemu sovražniku štiri leta držali na lastni zemlji in končno tudi zmagali.

Narodno osvobodilno borbo jugoslovenskih narodov, delimo v štiri razobja in sicer:

Prvič: Kapitulacija Jugoslavije ter začetek splošne narodne ustaje. Formiranje prvih partizanskih odredov, ki so pričeli neizprosen boj proti

nemškemu, italijanskemu in madžarskemu okupatorju in domaćim izdajalcem in sodelavcem ter protiljudskim elementom.

Drugič: Formiranje Narodno osvobodilne vojske Jugoslavije, iz naraščajočih partizanskih edinic: bataljonov, brigad in divizij.

Tretjič: Ojačanje Narodno osvobodilnih odborov v pravo narodno oblast, ter ustanovitev Antifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije (A.V.N.O.J.).

Četrtyč: Prehod A.V.N.O.J.a v najvišje zakonodajno telo narodov nove Jugoslavije.

V prvem razdobju je bilo že dovolj jasno, da hočejo kapitulanti in stari politiki, ohraniti, kljub temu vse kar so ustvarili v težki dvajsetletni preteklosti. Za to podlo naloge niso štedili sredstev, mavec posluževali so se v tujini kamor so zbegali, vseh mogočih laži in nesramnosti, ki so bile značilnosti stare Jugoslavije, da bi preprečili narodni upor. Ko pa je postal upor narodov Jugoslavije dejstvo, so skušali zanetiti domovinsko bratomorno vojno, potom izdajalskih generalov, ki so jih pustili v Jugoslaviji.

Nastaja druga doba v narodno osvobodilni borbi: Pričele so se formirati brigade, divizije in korpusi, ki so osvobodili mesta in pokrajine. Nastala je narodno osvobodilna vojska. Narodno osvobodilni odbori, ki so v začetku igrali vlogo pomožnih organov na osvobojenem ozemlju, so se spremenili v edino pravo narodno oblast na osvobojenem ozemlju. Nastala je nato tretja doba, ko je bilo nujno osredotočiti vse narodno osvobodilne odbore v osrednji organ. V ta namen je bilo sklicano prvo zasedanje v osvobojenem mestu Bihaču 29. novembra 1942., na katerem je bil ustanovljen Antifašistični svet narodnega osvobodenja Jugoslavije.

Kaj pomeni zasedanje v Bihaču za jugoslovanske narode? Na tem zasedanju je bil ustanovljen prvi narodni parlament, ki je bil izvoljen v resnici po želji ljudstva. Osnovanje A.V.N.O.J.a je ena največjih pridobitev osvobodilne borbe do tega časa. Tu so se položili pravi temelji na katerih bo slonela vsa bodoča zgradba nove Jugoslavije. Prvič po okupaciji je bil osnovan centralni politični organ iz predstavnikov vseh narodov Jugoslavije, kateremu je moral

Vrhovni štab Narodno osvobodilne vojske odgovarjati za svoje delo. Navdušenje na tem zborovanju je bilo veliko, kakor nam povedo poročila, kajti na tem zasedanju je bilo oglašeno poročilo o porazu Nemcov pri Stalingradu, ter o osvoboditvi mesta Jajce, po Narodno osvobodilni vojski.

Omeniti moramo da je imel A.V.N.O.J. le omejeno politično oblast, kajti o ustanovitvi nove vlade ni bilo mogoče še govoriti, ker so inozemski zaveznički še vedno verovali lažem Draže Mihajlovića. Tito je v svojem govoru v Bihaču to jasno povedal: "NIMAMO MOŽNOSTI OSNOVATI LEGALNO VLADO, KER NAM TEGLA MEDNARODNI ODNOŠAJI IN RAZMERE NE DOVOLJUJEJO. TODA MI IMAMO PRAVICO NA ENO — DA V TEH TEŽKIH OKOLIŠČINAH OSNUJEMO POLITIČNO TELO, POLITIČNI ORGAN, KI BO ZBRAL VSE LJUDSKE MNOŽICE IN JIH VODIL V NADALJNE BORBE."

(Nadaljevanje na 2. strani)

MARŠAL JOSIP BROZ - TITO

Proslava Obletnice 29. NOVEMBRA bo v dvorani "APOLO" v Nedeljo 30. t. m. ob 9 uri zjutraj

(GLEJ OGLAS NA ŠESTI STRANI)

Krog Pol Milijona Primorskih Bratov bo Ljetos Praznovalo 29ti November z Ostalim Delom Slovenskega Naroda, ki Danes Živi v Skupnem Narodnem Telesu, v Skupni Domovini z Narodi Titove Jugoslavije

OZEMLJE F.L.R.J. SE BO POVEČALO ZA 7.362 KVADRATNIH KM, ŠTEVILLO PREBIVALSTVA PA ZA 500.000.

Predsednik Miha Marinko Primorskemu Ljudstvu

Na velikem manifestacijskem zborovanju v št. Petru pri Gorici je imel ob dokončni priključitvi Primorske k F.L.R.J. Jugoslaviji predsednik vlade LR Slovenije Miha Marinko naslednji govor:

Dragi tovariši in tovarišice!

Neizmerna radost nas navdaja danes, ko imamo priliko priti med vas, na včeraj osvobojeno ozemlje, da vas v imenu vlade L.R.S., v imenu Izvršnega odbora OF, v imenu KP Slovenije in v imenu najvišjih predstavnikov države s tov. Titom na čelu, najprisrčneje pozdravimo na tej novo osvobojeni slovenski zemlji. Včeraj in danes daje ljudstvo vse Slovenije na mnogih zborovanjih in manifestacijah duška našemu skupnemu veselju ob dejstvu, da je Primorska končno priključena svoji matici F.L.R.J. Vaša združitev v nedeljivo celoto jugoslovanskih narodov je tem bolj naš skupni praznik, ker je to plod težke in dolgotrajne borbe, v prvi vrsti plod vaše lastne borbe, ker je to plod politične, gospodarske in vojaške sile Titove Jugoslavije, plod modre politike tovariša Tita in vztrajnega prizadavanja tov. Kardelja in končno, ker je to plod odločnega nastopa Sovjetske zveze kot naše najiskrenje, najzanesljivejše in najnesebičnejše zavezne, zaščitnice pravic narodov, ki se bore za svojo svobodo. Po vsem tem se je zgodilo, kar se je moralno zgoditi, čeprav so nam mnogoteni in različni nasprotniki ter sovražniki delali vse mogoče ovire. Pred odločno voljo našega ljudstva, pred doslednostjo velikih prijateljev so se morali umakniti.

Vaša borba v zadnjih dveh in pol letih je dragocen prispevek k povojni borbi ljudstev za demokracijo, proti nakanam naslednikov Hitlerja in Mussolinija, proti sovražnikom ljudske svobode. Vi danes pravzaprav slavite svojo tretjo osvoboditev v teku petih let. Prvo osvoboditev ste doživeljili ob kapitulaciji fašistične Italije. — Ona se je zrušila med drugim zaradi strabovitih udarcev, ki jih ji je na jugoslovanskih tleh prizadela narodnoosvobodilna vojska mašala Tita. To je bila sicer kratkotrajna osvoboditev, ker so se

pred hitlerjevsikmi hordami naše partizanske čete morale začasno umakniti. Ndaljevali smo še trdrovratnejšo borbo, dokler nam ni druge osvoboditve prinesla IV. armija, katere komandant je danes med nami. Vsem nam je v veliko zadoščenje, ker smo dali vse za svojo lastno osvoboditev, ker je Primorska dala svoj slavni IX. korpus, ki je na tem težkem poprišču prizadejal strahovite udarce fašističnim okupatorskim četam in končno v zmagovalnem pohodu šel naproti IV. armiji, osvoboditeljici Primorske in Trsta. In kakor je bila borba jugoslovanskih narodov važen in neposreden prispevek zlomu nacifašizma, takor je nesporen odločilni posmen Sovjetske zveze in njene Rdeče armade, ki je fašističnemu imperializmu zlomila hrbtenico, tako ni bila nič manj važna vaša borba zadnjih dveh let, ki je močno prispevala k razkrinkavanju drugega sovražnika ljudske svobode, stopivšega na svetovno pozornico, čim je bila hitlerjevska Nemčija poražena. Spričo te vaše vztrajne borbe zadnjih dveh let in pol, je ta drugi sovražnik v marsičem pogorel. Ta vaša borba je imela velik mednarodno politični pomen. Ona je razkrinkavala lažno zapadno demokracijo, lažno zapadno svobodo, odločilno je prispevala razkrinkanju tistih, ki se po zlomu Hitlerja potegujejo za svetovno gospodarstvo. Enim so Rdeča armada in partizanska Titova vojska razbili glavo, drugim ste, vi s svojo borbo zlomili zobe. V tej borbi ste prestali preizkušnjo vaše politične zrelosti. Z vašim globokim patriotizmom in nezlomljivo odločno voljo po združitvi z matico Slovenijo v okviru Titove Jugoslavije ste ključovali vsem pretkanim intrigam vaših novih okupatorjev, ki so vas hoteli prikrajšati za pridobitev narodne osvobodilne borbe, ki jih narodi Jugoslavije uživajo že dve leti in pol, za vse, kar se ustvarja v Titovi Jugoslaviji. Ponosni morate biti na svoj delež, ki ste ga prispevali v tej borbi, ki ste ga prispevali k politični in diplomatski borbi, katero so vodili naši dežavni predstavniki s tov. Kardeljem na čelu v Parizu in na vseh mednarodnih konferencah, da bi dosegli, kar imamo danes, kar se je moralno zgoditi — vašo združitev v needljivo celoto jugoslovanskih narodov. Vaša borba na terenu je precej vplivala

vala, da so nasprotniki za zeleno mizo moralni popustiti, česa vsega niso poizkušali, da bi nas ogoljufali za pridobitev naše narodno osvobodilne borbe, da bi okrnili vaše nacionalne pravice! Kakšna sredstva so zato uporabljali! Takoj smo videli, da pri naših bivših zaveznikih dviga glavo črna reakcija monopolističnih trgov in koncernov, ki se je polastila prav vseh tistih gesel in sredstev reakcionarne borbe, katerih sta se posluževala Hitler in Mussolini. Ti krogi so prevladali tudi v njihovi diplomaciji. V svojem pohlepnu za svetovnim gospodarstvom niso izbirali sredstev. Kakor po drugih deželah, ki so padle pod njihovo okupacijo, tako so tudi na naših slovenskih tleh dajali zatočišče vsakršnim ostankom fašističnih trum, ki so ostali nekaznovani za svoja grozodestva; podpirali in vzpoljujali so jih k novi zločinski borbi proti demokratičnim stremljenjem ljudstva in sami neposredno sodelovali v zatiranju ljudstva, v zatiranju vašega osvobodilnega gibanja. Okupatorski oblastniki so sami na vse moregoča načine poizkušali in v ta namen angažirali tudi vojne zločince, poizkušali zlomiti vašo odporno silo, vas prisiliti da klonete, da bi na ta način tudi za zeleno mizo dosegli uspeh. S svojo borbo tega niste dopustili; v vaši veličastni borbi je imela naša delegacija na Pariški konferenci krepko oporo. Vaša borba je predvsem važna za vas same, za vse narode Jugoslavije, pa tudi za vse demokratska gibanja po vseh deželah, kjer ljudstvo še ni svobodno, zakaj vaša borba jim je vzhled, kako se je treba boriti, kako je treba prekrijevati naklepne imperialistov, kako si je treba zagotoviti nacionalne svobodčine, kako je treba zagotoviti ljudsko oblast, kako doseči zlom imperializma na svojih tleh.

Kakor smo danes vsi srečni, ker ste osvobojeni, ker je svobodno divno primorsko ljudstvo, vendar v tem slavnostnem trenutku in tudi v bodoče ne smemo pozabiti na naše še neosvobojene brate, na vse strahote, po katerimi trpe onstran krvicne, onstran famozne francoske črte, čim je stopila mirovna pogodba v veljavu, so se pričeli množiti zločini nad našim neosvobojenim ljudstvom, se kršijo pravice nacionalnih manjšin, ki so zagotovje neposredno odgovoren tisti, na čigarteh se ti zločini vrše, in tisti, ki so poklicani da skrbe za varnost manjšin, pa de-

lje v mirovni pogodbi. Za vse te kršitve jansko te zločine tolerirajo, podpirajo in celo sami izvajajo. Tudi na naših, danes osvobojenih tleh, so včerašnji okupatorji do zadnega trenutka, vse do svojega umika skušali ovirati in zavlačevati vašo osvoboditev in izvajati teror nad vami. Že preden je mirovna pogodba postala veljavna so spustili na ozemlje italijansko vojsko in karabinerje, dopustili koncentracijo fašističnih tolpu na ozemlju. Tolpe so pod njihovim pokroviteljstvom začele divljati nad našim ljudstvom, med tem ko so na ozemlju, ki je pripadalo nam, do zadnjega trenutka ovirali dostop varnostnim organom in našim vojnim edinicam. Pod zaščito bajonetov tujih imperialističnih okupacijskih čet, strahopetne in pobalinske fašistične tolpe besnijo nad našim ljudstvom in od vsega začetka in na vseh pričnih kršijo bistvene klavzule mirovne pogodbe, ki govore o zaščiti narodnostnih manjšin, želeč utrditi mir, otopiti grozecost nove vojne, razkrinkati provokatorje nove vojne, smo pristali in podpisali mirovno pogodbo. Vso moralno pravico imamo, da se na vseh popriščih borimo za spoštovanje mirovne pogodbe. Ker vemo za včerajšnji in današnji teror, ker lahko pričakujemo, da se bo nasilje nad našim ljudstvom onstran "francoske črte" nadaljevalo, bomo nadaljevali svojo borbo z vsemi razpoložljivimi silami, ki ustrezajo našemu miroljubnemu namenu; bomo moralno podporo našemu še neosvobojenemu ljudstvu, da bo vztrajalo v svoji končno osvoboditev.

Že od prvega dne je ogromna razlika med dogajanjem na tej in na oni strani nove meje, ki bo prišla v zgodovino z žalostno slavo tako zvanje francoske linije. Na oni strani šovinistično besnenje strahopetnih fašističnih banditov, tam brezposelnost, draginja, nezaslišano izkoriscanje, tam tolerance, ki jo izvajajo nasproti fašistom tisti, ki so najodgovornejši za spoštovanje mirovne pogodbe, na tej strani pa rajanje ljudstva v svobodi, pripravljanje planov za odpravo posledic fašističnega divjanja, za obnovo naših porušenih vasi in naselij. Od prvega dne dalje delamo plane, kje naj gre glavna arterija nove Gorice, kje bomo gradili ceste in železnice, kje naj stoji ta ali ona tovarna, kje naj stoji ta ali oni objekt, kaj je treba ukreniti za dvig ustvarjalnega in delovnega elama našega osvobojenega ljudstva.

29. NOVEMBRA 1943. JE BILA POLOŽENA PODLAGA DEMOKRATIČNEGA USTROJA F. L. R. JUGOSLAVIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

Od zasedanja v Bihaču do drugega zasedanja A.V.N.O.J.-a v Jajcu, je poteklo ravno eno leto. V tem letu so se odigrale velike izpremembe, ki so bile odločilne za ves bodoči razvoj osvobodilnega boja. Bilo je leto preizkušenj in bojev. Sovražnik hoteč zavarovati si zaledje je sprožil dve veliki ofenzivni proti osvobojenemu ozemlju. Treba je bilo prelitij zopet potoke narodne krvi in žrtvovati tisoče in tisoče najboljših sinov, ne samo za ohraniti kar je bilo osvobojenega, temveč tudi, da se je svetovna javnost prepricala, da je kri prelita na jugoslovanskih tleh, kri naroda, ne pa onih sramotnih izdajalcev, ki so zivelj v izobilju v londonskih plačah. Vse to je bilo treba, da so se zapadni zavezniki prepričali, da Mihajlovič ne vodi borbe proti okupatorju, temveč, da je v zvezi z njim delal vse mogoče, da bi uničil vse osvobodilno življanje, da je zamejna vlada v Londonu podpirala izdajalsko delo Mihajloviča in skozi dve leti potvarjala resnično stanje v notranjosti Jugoslavije.

Cetrtemu razdobju osvobodilne borbe je sledil 29. NOVEMBER 1943. Drugo zasedanje A.V.N.O.J.-a v Jajcu. Na tem zborovanju kateremu so prisostvovali zastopniki vseh narodov Jugoslavije, je bila razveljavljena zamejna vlada v Londonu ter proglašen A.V.N.O.J. kot najvišje zakonodajno in izvršno telo narodov Jugoslavije. Tu so bili prvič predlagani in sprejeti ednogi o federativni strukturi bodoče Jugoslavije in enakopravnosti vseh

narodov, kakor nam govore sledeči odloki sprejeti na tem zgodovinskem zasedanju:

1) Narodi Jugoslavije nikdar niso priznali in ne priznajo razkosanja Jugoslavije s strani fašističnih imperialistov in so v skupni oboroženi borbi pokazali svojo odločno voljo, da ostanejo zedinjeni v Jugoslaviji.

2) Da bi se izvedel princip suverenosti narodov Jugoslavije, predstavlja resnično domovino vseh svojih narodov in da nikdar vec ne bi postala poprišče katerikoli hegemonistične klike, se Jugoslavija gradi in se po gradila na federativnem principu, ki po zagotovil enakopravnost Srbov, Hrvatov, Slovencev, Macedoncev, Crnogorcev, oziroma njihovim narodom.

3) V skladu s tako federativno zgradbo Jugoslavije, ki temelji na popolnih demokratičnih pravicah, je dejstvo, da že sedaj za časa narodno osvobodilne vojne predstavljajo Narodno osvobodilni odbori in Pokrajinski protifašistični sveti narodne osvoboditve, temeljne organe narodne oblasti pri posameznih narodih Jugoslavije in da je Protifašistični svet narodne osvoboditve Jugoslavije vrhovno zakonodajno in izvršno predstavniško telo narodov Jugoslavije in vrhovni predstavnik suverenosti in države Jugoslavije kot celote.

Odloki sprejeti na drugem zasedanju A.V.N.O.J.-a v Jajcu, katerega ta mesec slavimo četrto obletnico, so bile posledice neporušene vere trpečega ljudstva v končno zmago. Vsi ti odloki predstavljajo po eni strani temelj obracun z vsem izdajalskim in z vsem lažnim iz težke narodne preteklosti, po drugi strani pa visoko zavest pravih ljudskih predstavnikov.

da bi se čim hitreje vključilo v tisto veliko intenzivno delavničo, ki se ji pravi nova Jugoslavija, da bi se vključilo v plana, da bise ta plan razširil na osvobojen gradnjo na podlagi našega gospodarskega ne predele famoznih "con A in B". Končno, gre nam za to, da bi primorsko in istrijsko ljudstvo nadomestilo zaostanek in dohitelo ustvarjalni polet narodov Jugoslavije zaradi skupnega in naglega pohoda k srečni bodočnosti. Nam, ki smo svobodni na tej strani meje, gre tudi za to, da z ustvarjalnim poletom ustvarimo materialne temelje trdne nacionalne zavesti na naših skrajnih zapadnih mejah, da bomo budni čivarji teh mej, da bomo z ogromnim ustvarjalnim poletom in ogromnim konstruktivnim delom naših narodov dajali vzgled in vzpodbudo našemu ljudstvu, ki je ostalo še onstran te meje, da bomo s tem dali vzpodbudo in oporo tistim ljudstvom, ki še ječe v suženjskem jarmu, da jim bo naše delo vzor, ki bo prispeval ustvaritvi skupne fronte demokratičnih možic proti zatiralcem in vojnim bujskačem. Prinas je živahn konstruktivno delo, prijateljstvo med vsemi delovnimi ljudmi brez vsakršne šovinistične mržnje, bratstvo, ne glede na vero in nacionalnost; vse, kar je konstruktivnega, sodeluje v veliki graditvi. Razlika med nami in njimi tam preko bo vsak dan večja, vsak dan očitnejša, dajala bo moralno podporo tistim, ki niso deležni te sreče. Naša naloga je odslej, da čim prej začrišemo vse negativne razlike, ki jih je ustvarila naša težka prošlost, ko je primorsko ljudstvo živilo ločeno, da zabrišemo posledice dejstva, da to ljudstvo ni niti v zadnjih dveh letih moglo sodelovati in dosegati tistega napredka, ki so ga jugoslovanski narodi že dosegli od svoje osvoboditve naprej. Tisti organi oblasti, ki so bili izvoljeni pod neverjetno težkimi pogoji leta 1944 in ki zaradi zlothnosti okupacijskih oblasti niso mogli izvrševati oblasti, naj zdaj čim prej prevzamejo svoje oblastvene funkcije. Delati bo treba hitro, da bodo ti organi čim prej kos svojim velikim nalogam, ki odslej niso več samo politično-upravne, marveč danes padanje težka odgovornost za vodstvo gospodarstva, ki je danes, v novi Jugoslaviji najsignificientnejši temelj utrjevanja ljudske oblasti, zagotovitev našega gmotnega in kulturnega napredka, najzanesljivejša podlaga za pot v socializem. Za odstranitev teh razlik so potrebni ukrepi, zaradi katerih bodo organi oblasti postali popoln izraz resnične ljudske demokracije, zaradi katerih bodo v te organe prišli zares najboljši izmed vas, ki bodo imeli pri delu zaupanje in podporo vsega ljudstva. V neposredni bodočnosti mora ljudstvo iz ozemlja, ki se danes priključuje svoji matici, Ljudski republiki Sloveniji, Titovi Jugoslaviji, dobiti svoje predstavnike v Ljudski skupščini LRS, dobiti svoje predstavnike v Skupščini Federativne ljudske republike Jugoslavije.

Da bi čim prej odstranili razlike in dali priznanje vaši borbi, naj na bodočem kontresu Ljudske fronte Jugoslavije v Beogradu novoosvobojene kraje zastopajo močnejše delegacije organizacije Osvobodilne fronte. Kakor hočemo čim hitreje zbrisati vse negativne razlike iz pretesk, tako pa nam bodo naprej za vzor vse pozitivne posebnosti primorskega ljudstva: kako se je treba boriti, kako je treba biti vztrajen v borbi; vse to bo vzor drugim narodom, ki še ječe pod jarom imperializma. Te vrline so prav posebno dragocena dota, ki jo prinašate s seboj in ki bo še bolj okreplila našo, Titovo Jugoslavijo, prihajajo k nam kot prekaljeni borci proti fašizmu. Od danes naprej veljajo na osvobojenem ozemlju ustava in vsi zakoni FLRJ. Pri vseh narodih Jugoslavije boste našli vsestransko podporo in pomoč, skupaj z njimi boste zmagali v težki borbi naše gospodarske obnove. Ker so sedaj odpadle oivre, ki so doslej ovirale razvoj gospodarstva v tako zvani "con B", težkoče monetarnega in uravne-

Državni grb Narodne Republike Slovenije je polje okroženo s šitnim klasjem. Klasje je od spodaj povezano s trakom in optekeno z lipovimi listi. V vrhu klasja je petekraka zvezda. Na spodnjem delu polja so tri valovite črte, ki predstavljajo more. Nad tem se dvigajo tri vrhi, izmed katerih je srednji najvišji in ob straneh enaka, ki predstavljajo Triglav.

ga značaja (lira "B" in Vojna uprava), zato odslej ne bo več težkoč v pogledu hitrega zlitja in naglega napredka.

Moram pa poudariti še eno: kakor ste bili doslej budni in čuječi nasproti raznim oblikam sovražnega rovarjenja med vami, tako boste čuječi tudi v naprej, ko boste pod novimi pogoji imeli opravka z novimi oblikami sovražnega rovarjenja; razkrinkujte sovražnika, ki je ostal ali ga bodo skušali infiltrirati z one strani, razkrinkujte neusmiljeno ljudi, ki bodo kakor kolik skušali motiti vaš gospodarski polet in nadaljnji razvoj. Zaradi preizkušenj, ki jih imate za seboj, popolnoma upravičeno lahko pričakujemo, da boste znali čuvati in braniti naše meje, kakor je treba, da boste častni čuvarji naših zapadnih meja proti vsem razkrnjajočim vplivom kapitalističnega okolja. Naša smer, naš namen, naša bodočnost, jekleni pest naše armade, naši zanesljivi zaveznički, zlasti Sovjetska zveza, so nam porok, da bomo s primerno čuječnostjo, ob čvrsti enotnosti našega ljudstva, lahko nemoteno gradili svoj dom, dom sreče in blagostanja, ki nam ju prinese bodočnost. Že v prihodnjih tednih boste imeli priliko čutiti prve blagodejne učinke ogromnih sprememb v našem odslej in na veke skupnem domu. Kmalu bo mogoče videti prve uspehe teh sprememb, tega ustvarjalnega poleta, te graditve, tega napredka. Kmalu boste čutili, kako nova ljudska oblast sprošča delovni polet ljudskih možic, terjajoč po eni strani obveznosti, po drugi strani pa hkrati zagotavljajoč vse pravice v materialnem in duhovnem življenju. V vas gledamo krepke in čvrste državljanje, prepojene z globokim patriotskim, ki bo kos vsem poizkušnjam bednego in jalovega sovražnega rovarjenja. Veliko dela je pred nami, veliko je porušenega v teh predelih Primorske; vladu LRS in zvezna vlada pripravljata velike planske naloge, razširjenje investicij, vašo vsestransko vključitev v našo petletko, v veliko socialistično graditev. In kaj je radostnejše kakor delati in ustvarjati za svoje lostno, za skupno blagostanje. To je za nas smisel življenja, to je gibalo naše družbe: ustvarjati čim bitreje pogoje, razviti naše kolektivne sile, naše produktivne sile za čim lepše življenje, za dvig naše materialne in kulturne ravni. S to lepo perspektivo vas, Primorce, pozdravljam v osvobojeni domovini.

Naj živi strnjena in enotna Ljudska republika Slovenija!

Naj živi strnjena in etnotna Jugoslavija!

Naj živita bratstvo in enotnost jugoslovenskih narodov!

Naj živi naš veliki voditelj maršal Tito!

Naj živi osvobojena Primorska!

Mogocna manifestacija primorskega ljudstva v Št. Petru pri Gorici

Po vkorakanju JA - osvoboditeljice na ozemlje, ki je priključeno F.L.R.J. in s tem dokončno osvobojeno nacionalnega in socialnega zatiranja ter izkorisčanja, je bilo v Št. Petru pri Gorici veličastno politično zborovanje. Na okrašenem štadionu je bilo že zgodaj dopoldne praznično razpoloženje. Tisoči ljudi iz vse bližnje in daljne okolice so prihitali danes v Št. Peter peš, s kolesi, vozovi in kamioni. Vsi so se zbrali z godbo, zastavami in napisu pred cerkvijo, odkoder so v spredu med vzklikanjem in petjem z godbo na čelu prikorakali na štadion in se po njem vzorno disciplinirano razmestili.

Med neprestanim vzklikanjem Jugoslaviji, maršalu Titu, JA, svobodi, Sovjetski zvezzi in Stalinu je tajnik OF odbora v Ajdovščini tov. Duje otvoril politično zborovanje ter po pozdravu

dal besedo predsedniku vlade L. R. Slovenije tov. Mihi Marinku. (Op. Ur. Na drugem mestu je priobčen govor v celoti).

Govoril je tudi pisatelj Bevk, ki je med drugim rekel: "Zgradili bomo novo Gorico, toda stari se kljub temu ne bomo odrekli."

Nastopili so še drugi govorniki in vse govore je množica večkrat prekjala z burnimm ploskanjem in vzklikanjem. Ob zaključku zborovanja se tisočljudna množica ni razšla, temveč je z godbo na čelu krenila pod pisanim nebom zastav na komaj dobrih 200 metrov oddaljen blok ob začasni jugoslovansko-italijanski meji. Tu so se razvijale silne manifestacije. Onstran bloka razen kakih 10 karabinerjev na popolnoma praznih ulicah ni bilo nikogar.

Slika kaže slavolok v Št. Petru pri Gorici ob priliki priključitve Primorske k FLRJ..

V KOJSKEM

Ob 10. dopoldne je bilo v Kojskem veliko manifestacijsko zborovanje. Govorili so podpredsednik vlade LRS dr. Marijan Breclj, minister Lidija Šentjurje, Metod Mikuž in generalmajor Avšič. Izmed 8000 Bricev, ki so pripadli Jugoslaviji, jih je prišlo na zborovanje nad 3500. Prispeli so z zastavami in napisi ter z godbo na čelu. Ljudje so navdušeno vzklikali Jugoslaviji, maršalu Titu, podpredsedniku zvezne vlade Edvardu Kardelju in vladu LR Slovenije. Ljudstvo je čakalo štiri dni na prihod Jugoslovanske armade.

Govorniki so na zborovanju govorili tudi o petletnem planu in naročali ljudstvu, naj varuje našo zemljo. Med drugim je bilo tudi omenjeno, da bodo še letos pričeli graditi cesto Solkan—Brda, prihodnje leto bodo elektrificirali Brda in zgradili tudi vodovod. V Brdih je namreč velika suša in morajo ljudje voziti vodo več kilometrov daleč.

Jugoslovanska vojska je vkorakala v Kojsko v torek zjutraj. Ljudje so jo čakali z zastavami in napisi. Civilni policisti so tik pred svojim odhodom streličali na naše zastave. Ljudstvo je z velikanskim navdušenjem sprejelo oddelke naše vojske in jih obispalo s cvetjem.

Velika zborovanja so bila tudi v Kobaridu, Anhovem, kjer je govoril predsednik vlade LRS Miha Marinko, v Komnu, v Idriji, kjer sta govorila ministra Janez Hribar in Ivan Regent in ki sta govorila tudi na zborovanju v Postojni in v Ilirske Bistrici.

MANIFESTACIJE PO ISTRSKIH MESTIH

Reka, 16. sept. — V vseh večjih mestih Istre so bila veličastna zborovanja, na katerih je ljudstvo Istre svečano proslavilo končno priključitev k mati domovini — Jugoslaviji. Zborovanja so bila v Pazinu, Labinu, Poreču in drugih mestih Istre.

Na Reki je bilo veliko zborovanje meščanov Reke in Sušaka, Hrvatov in Italijanov. Na proslavi so govorili borci iz osvobodilne vojne, predstavniki ljudske oblasti Reke in Sušaka, kakor tudi član mestnega odbora SIAU-a — Alfredo Cuomo, ki se je v imenu vseh Italijanov Reke in Istre zahvalil za napore Jugoslavije, da je bila priključitev izvršena.

S proslave so bili poslani pozdravni brzjavci maršalu Titu, podpredsedniku zvezne vlade Edvardu Kardelju, predsedniku prezidijski Ljudske skupščine LR Hrvatske Vladimirju Nazorju in mestnemu ljudskemu odboru Pula.

V brzjavki maršalu Titu se ljudstvo Reke in Sušaka zahvaljuje, ker je bila pod njegovim vodstvom uresničena davna težnja Istranov, da bo njihovo glavno mesto končno priključeno svoji domovini.

LASTNA PEKARNA in TRGOVINA JESTVIN

"TRIESTINA"

Lastniki:

KUKANJA in BRATA GEC

25 de Mayo 2606 CORDOBA

GLAVNI ŠTAB SLOVENSKE NARODNE VOJSKE

Od leve proti desni: Dr. Boris Kraigher, politkomisar — Gen. Jaka Avšič, pomožni komandant — Gen. Fr. Rožman, komandant — Aubelj Polk. Dušan Kveder

VELIKO ZBOROVANJE OB PRIKLJUČITVI V SEŽANI

Sežana. — Potem, ko so vasi sežanskega okraja tako prisrčno sprejeli svojo vojsko, se je ljudstvo zbiralo po vseh na zborovanja. Ni se še poleglo veselje nad osvobojenjem, že so se prebivalci sežanskega okraja zbirali na majhnih okrašenih vaških trgih, da se pogovore o novih nalogah, ki jih čakajo sedaj v Jugoslaviji v petletnem planu.

V prvih dopoldanskih urah so že prihajali peš, na okrašenih kolesih in kamionih s pesmijo na ustih v Sežano. Sežana je bila okrašena kot še nikoli. Na stotine zastav je bilo razobesnih raz hiš. Na velikem slavoloku je bila napisana ena sama beseda: TITO. Ljudstvo je neprestano vzlikalo svojemu voditelju, ki je s svojim umnim vodstvom omogočil priključitev. Vzlikli: In vendar še pričakali! so bili predmet razgovorov ljudi, ki so čakali na slavnostno zborovanje. Ob 10 uri se je v sprevodu zgrnila na trg več tisoč glava množica. Šele po desetminutnem ploskanju in vzlikanju je lahko spregovoril okrajni tajnik tov. Petrin, ki je pozdravil ministra za notranje zadeve vlade LRS tov. Borisa Kraighera, ministra za prosveto vlade LRS tov. Potrča, predstavnike JA in druge.

Prvi je spregovoril minister za prosveto tov. Potrč, ki je v imenu vlade LRS pozdravil vse prisotno prebivalstvo. Povdarij je, kako velik dan, kako zgodovinskega pomena je priključitev Primorske k Jugoslaviji.

Za tem je govoril član IOOF, minister vlade LRS tov. Boris Kraigher, ki je pozdravil vse ljudstvo v imenu CKKPS in IOOF. Minister tov. Kraigher je govoril o petletnem planu za našo Primorje in dejal: Hočemo ustvariti tako življenje, da bo naše prebivalstvo zadovoljno, da se bomo zavedali, da vse žrtve niso bile zastonj, da nas je naša borba privedla do resnične blaginje. To je bila vodilna misel, ki je spodbudila našega voditelja in borec nove Jugoslavije maršala Tita (dolgotrajno vzlikanje maršalu Titu) in je vodila tudi vodstvo Ljudske fronte Jugoslavije in voditelje KPJ ter velikeva boreca za primorsko ljudstvo tovariša Edvarda Kardelja (burno pritrjevanje in vzlikanje). S to mislio se je vodstvo Jugoslavije pripravljalo na naš današnji dan in vam lahko sporočim, da je pripravilo poseben petletni plan za novo priključeno ozemlje.

Ta petletni plan za Primorje predvideva velike gradnje za izboljšanje gospodarskega stanja v teku petih let

na novo priključenem ozemlju (vzlikanje: Petletni plan bomo izvedli in prekoračili!).

Plan predvideva, da bomo zgradili vse tisto, kar je bilo v teku borbe uničeno. Nadalje predvideva plan, da bomo zgradili prometne zveze, ki bodo lahko nadomestile izonbo naših prometnih zvez. Zgradili bomo nove ceste in železnice in obnovili ceste. Vso sedaj v slabem stanišču, da bo naše Primorje lahko vzdrževalo stalne zveze z Jugoslavijo. Plan predvideva pogozdovanje našega Krasa, dalje pre skrbo našega Krasa z vsemi potrebnimi življenjskimi sredstvi. Dalje pred videva elektrifikacijo Primorja. S tem planom se je pripravila naša vlada in narodi Jugoslavije na dan priključitve Primorja. (Več minutno vzlikanje in odobravanje ter klici: Preko račili bomo plan!)

Poglejmo, kako so se pripravljali na današnji dan in oni, ki so okupirali slovensko zemljo onkrat meja. V Trst in Gorico niso prišli s kakšnim gospodarskim planom, niso prišli zato, da bi izvedli, kar so obljudljali. Prišli so zato da že s prvim dneom pokažejo, kako krivična je pogodba za naše ljudstvo. Že prvi dan so začeli s terorjem in pogromi. Že pred prihodom italijanske vojske v Gorico so prišli tudi fašistični skvadristi, da bi terorizirali naše prebivalstvo. Prišli so zato, da so že prvi dan pogazili vse tisto, kar je bilo sklenjeno v mirovni pogodbi. Taka je njihova obveznost, da bodo ščitili interese slovenskega prebivalstva v Gorici. Mi smo že prei vedeli, kako znamo držati besedo. Vedeli smo takrat, da se bomo morali še boriti in sedaj vidimo, da so na ozemlju onkrat meje res nastopili črni dnevi. Naša dolžnost je, da pomagamo ljudstvu onkrat meje, da odločno protestiramo proti provokacijam in proti hujškačem. Naša dolžnost je, da se s tega mesta obvezemo, da bomo ljudstvo onkrat meje podpirli in se trudili, da tudi njih doleti sreča, ki je doletela nas.

Manifestacijska zborovanja ob priključitvi so bila še po mnogih drugih krajih v Slov. Primorju, posebno veličastna pa so bila še v Anhovem ob Soči, kjer je govoril tov. Miha Marinko, v Kobaridu in Kojskem, kjer so govorili Marjan Breclj, Lidija Šentjurje in Jaka Avšič. V Postojni in Idriji sta na zborovanjih govorila tov. Hribar in Regent, v Ilirske Bistrici tov. Sergej Kraigher in Tomo Brejc, v Komnu pa tov. Borštnar in Kimovec.

ZAHVALA IN OBLJUBE PRIKLJUČENEGA PRIMORJA: MARŠALU TITU, TOV. KARDELJU IN V. M. MOLOTOVU

Z manifestacijskega zborovanja v Št. Petru pri Gorici so bile odposlane naslednje brzjavke:

MARŠALU TITU

Dragi tovariš maršal, vsa naša srca zvesto utripajo za domovino in so polna brezmejne radošči in ponosa, ko s priključitvijo opromne večine Julisce krajine k domovini Jugoslaviji spet doživljamo novo zmago našega osvobodilnega boja, ki mu stoji na čelu Ti, naš dragi heroj tovariš Tito.

Sprejmi, dragi tovariš maršal naše ponovne obljube, da bomo zvesto delali pri izgradnji naše domovine in da se bomo srčno borili, da bo postala poleg Sovjetske zveze FLRJ tako najšrečnejša domovina delovnih množic.

Naj živi genialni vodja jugoslovenskih narodov, iniciator osvobodilnega boja in petletnega plana maršal Tito!

PODPREDSEDNIKU VLADE FLRJ, E. KARDELJU

V teh zgodovinskih dneh, ko se je uresničila osnovna pravica našega boja, priključitev velike večine ozemlja Julisce krajine k FLRJ, avs dragi tov. Kardelj, najikreneje pozdravlja

EDWARD KARDELJ

Prvoboritelj za pravice Primorskega ljudstva.

mo. Od srca smo Vam hvaležni, da ste tako junaško, zvesto in s polno ljubezijo do naših narodov in do naše domovine Jugoslavije stali na čelu našega boja za očuvanje dragocene svobode. S tem ste nas naučili pravilno ljubiti in pravilno čuvati našo domovino, kakršno si hočejo ustvariti milijoni delovnih množic po svetu, ki je pa trn v peti krvavim meštarjem imperialističnih finančnikov.

Tovariš Kardelj, obljudljamo Vam, da bomo zvesto utrjevali in razvijali pridobitve narodno osvobodilne borbiter jih budno čuvati.

Naj živi herojski borec proti imperializmu, tov. Edvard Kardelj!

ZUNANJEMU MINISTRU ZSSR V. M. MOLOTOVU

V dneh, ko praznujemo priključitev ogromne večine Julisce krajine k FLRJ, Vas pozdravljamo in se Vam iskreno zahvaljujemo za prijateljsko pomoč, ki ste nam jo nudili ne samo v času protifašističnega boja, ampak tudi v dneh, ko se je odločala na mirovnih konferencah napa usoda. Mi vemo, da imamo v bratski Sovjetski zvezi

najboljšega in najzvestejšega prijatelja.

Naj živita velika sinova Sovjetske zveze generalisim Stalin in tov. Molotov!

VLADI FLRJ

Velikanska večina primorskega ljudstva je osvobojena. To je oznaka naših dñi, polnih radosti in nepopisnega veselja, ko smo priključeni k domovini Jugoslaviji in ko prevzemamo naše najlepšo dolžnost, da v bratskem sodelovanju z vsemi njenimi narodi pomagamo pri oblikovanju naše skupne srednje bodočnosti in blagostanja ter pri zvestem čuvanju naše domovine pod vodstvom pravilne politike naše Partije in Fronte.

Ob tej priliki iz srca pozdravljamo našo zvezno vlado, kovačnico v ognju ljudske volje in ljudskih koristi prekaljenih zakonov, silnega zaščitnika in čuvarja pridobitev Narodno osvobodilne borce in obljudljamo, da bomo vse svojimi močmi bogatili in krepli naše osnovne organe oblasti.

Obljudljamo, da bomo usmerili uprave vse naše dejavnosti k enemu samemu cilju in ta je: delati srčno, z našem srečanjim licem, s silno vero v zmago našega dela delati za to, da spremeni mo naše domovino v bogat in srečen vrt.

Obljudljamo, da bomo zvesti mladim toda herojskim tradicijam naše ljudske oblasti neizprosno vodili boj proti vsem agentom mednarodnega imperializma, naj bi se pojavi kjer koli. Dobre vemo, da bomo edino tako uspešno ščitili vse zveste patriote naše domovine pri njihovem požrtvovalnem ustvarjalnem delu za petletni plan, je za srečo, blagostanje, neodvisnost naše domovine, in s tem tudi dokazali da nismo pozabili onih naših bratov, ki so zaradi protiljudske imperialistične politike dela naših vojnih zavezov danes še ločeni od nas.

Naj živita velika borca protifašističnega boja Stalin in Tito!

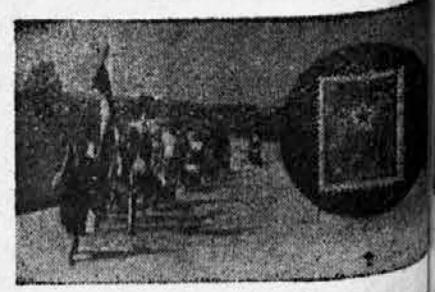
Naj živita borca za priključitev Julisce krajine k FLRJ o Molotov in Kardelj!

Naj živi ljudska oblast, največja pridobitev narodno osvobodilne borcev, njen vodilni organ vlada FLRJ!

Naj živi Partija, iniciator in organizator osvobodilnega boja!

Naj živi Ljudska Fronta, tvorec čuvar naše domovine!

Naj živi naša herojska armada, jasno naše neodvisnosti!

Mladinska četa odhaja na delo v Ljubljani, novi svobodni domovini Jugoslavije. Dne 16. 9. 1947: ob priliključitve Slovenskega Primorja in Istrje Jugoslaviji, je dalo Ministrstvo pošte FLRJ v promet spominski znamki za 2.50 (črna-modra) in 5.— (rjava-zelena) dinar. Slika na znamkah prikazuje priključeno ozemlje, ki ga ožarja peterokraka zvezd simbol svobode.

Razširjenje Ustave L R Slovenije na priključeno ozemlje Primorske

Na podlagi 1. točke 44. člena in 4. točke 72. člena ustawe Ljudske republike Slovenije in v zvezi z ukazom Prezidija Ljudske skupščine Federativne ljudske republike Jugoslavije z dne 15. septembra 1947 o razširjenju veljavnosti ustawe, zakonov in drugih pravnih predpisov FLRJ na področje priključeno k ozemlju Federativne ljudske republike Jugoslavije po mirovni pogodbi z Italijo, izdala Prezidij Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije naslednji

U K A Z

O razširjenju veljavnosti ustawe, zakonov in drugih pravnih predpisov Ljudske republike Slovenije na področje, priključeno po mirovni pogodbi z Italijo k ozemlju Federativne ljudske republike Jugoslavije, kolikor pripade to ozemlje Ljudski republiki Sloveniji.

1. člen

Veljavnost ustawe, zakonov, uredb, pravilnikov in vseh drugih pravnih predpisov Ljudske republike Slovenije se razširja na področje priključeno po mirovni pogodbi z Italijo k ozemlju Federativne ljudske republike Jugoslavije, kolikor pripade to ozemlje Ljudski republiki Sloveniji.

2. člen

Pravni predpisi Ljudske republike Slovenije veljajo na ozemlju, ki pripada Ljudski republiki Sloveniji, od dne priključitve tega področja k ozemlju Federativne ljudske republike Jugoslavije.

Pravni predpisi organov ljudske oblasti, ki so bili izdani na tem področju, ostanejo v veljavni, kolikor niso v nasprotju z zakoni in drugimi pravnimi predpisi Ljudske republike Slovenije.

3. člen

Vlada Ljudske republike Slovenije se pooblašča, da izda podrobnejše odredbe za izvršitev tega ukaza, kakor tudi, da odredi, kdaj začnejo teči roki, določeni z zakoni in drugimi pravnimi predpisi.

4. člen

Ta ukaz velja z dnem objave v Uradnem listu Ljudske republike Slovenije.

Glavno mesto Ljubljana, dne 18. septembra 1947.

U. št. 36/47.

Prezidij Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije:

za sekretarja podpredsednik

Stane Kavčič 1. r.

predsednik
Josip Vidmar 1. r.

PROGLAS

DEMOKRATIČNE FRONTE GORIŠKIH, BENEŠKIH IN KANALSKIH SLOVENCEV PRIMORSKIM SLOVENCEM OB PRIKLJUČITVI

Tovariši in tovarišice, dragi osvobojeni bratje!

Goriški, beneški in kanalski Slovenci, ki ostanemo v mejah Italije, vam posiljamo ob vašem največjem prazniku v dar naše zastave — simbole skupnega boja in povezanosti.

Skupaj smo se borili v naših najtežjih dnevi proti fašizmu, da bi bili priključeni k Jugoslaviji in da bi zgradili nov svet, v katerem bo laže živeti. Sedaj praznujete vi praznik priključitve, ki uresničuje našo skupno težnjo. Vaš praznik je tudi naš, ker so dali za ta veliki dan tudi najboljši sinovi Gorice, Brd, Benečije in Kanalske doline svojo kri.

Mi pa moramo ostati pod Italijo. Našo usodo sprejemamo z zavestjo, da je bila naša žrtev potrebna za mir in sožitje med narodi. Jugoslavija je storila vse, da bi dosegla tudi za nas pravično rešitev. Na naši strani so bile Sovjetska zveza in vse slovanske države, podprlo nas je demokratično ljudstvo vsega sveta.

V tej zavesti in v prepričanju, da ne bomo ostali sami, gledamo mirno v bodočnost. Pogromi fašistične države niso zlomili naše zavesti in naše enotnosti. Ramo ob ramu z italijanskimi demokratičnimi množicami se bomo borili v Italiji za uničenje ostankov največjega sovražnika naših narodnih pravic — fašizma.

Tovariši in tovarišice! Mi se poslavljamo od vas. Kot Slovenci hočemo ostati verni naši materi Sloveniji. Od vas pričakujemo, da nam ostanete zvesti ob strani. Če boste pomagali graditi močno Jugoslavijo, boste branili tudi nas.

Naj živi naša mati Slovenija!

Naj živi Jugoslavija, velika in močna, ter njen ljubljeni voditelj maršal Tito!

Naj živi Sovjetska zveza, zaščitnica malih narodov!

Naj žive demokratične množice Italije!

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

V Gorici, 15. septembra 1947.

IGO GRUDEN:

Pozdrav Primorcem

Pozdravljeni, bratje in sestre na Krasu, v Vipavi in Brdih in v grapah tolminskih, v Brkiniju in v Istri, ki v sužnem ste času uporno živelj v verigah zločinskih: zapalo v svobodo vam zdaj je srce, svobodni si stiskamo bratske roké.

V to vašo deželo, prelepo in sončno, zveri so planile v človeški podobi; poniranj, krvic ste trpeli neskončno, a niste klonili sovraštva in zlobi. prisluhnili glasu ste rodne krvi in v zarjo hlepeli iz sužne noči.

Na skrajnem zapadu slovanske družine zvestó ste branili poslednjo stopinjo te zemlje, ki naša je že od davnine; ste čuvali jezik kot dragu svetinjo za ceno v trpljenju prelite krvi in v žmagu verjeli pravičnih moči.

V radosti srce vam svobodo pozdravlja in roka, ki z nje je odpadla veriga, gradi slavoloke, si mlaje postavlja; a kakor v obrambo ponosno se dviga nad zemljo očetno za plodno nje rast, za srečo, blaginjo, za ljudsko oblast.

O, čujete pesem, ki Soča jo poje in človek povzema od brega do brega: "Mi tujega nočemo, terjamo svoje!" V Gorico in Trst se mogočno razlega, in isto odpeva poln upanja glas, ki v soncu odmeva od morja čez Kras.

Slovenija združena — sén vekoviti resničnost postaja v teh dnevih veselja; ko moramo, bratje, še zanj se boriti, vsa sreca prešinja edina nam želja: Med narodi zgine naj slednji prepir, na svetu pravičen zavlada naj mir!

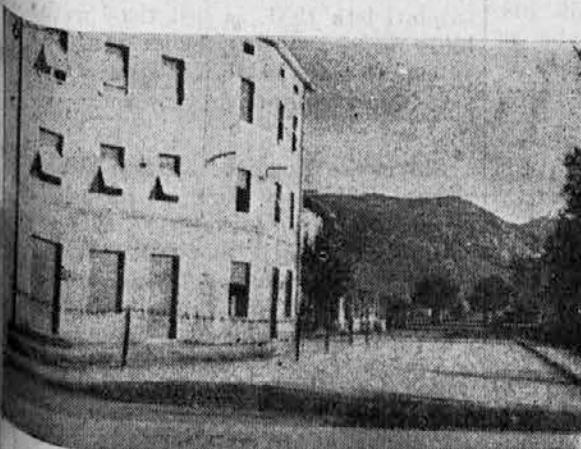
V soboto 20. in 21. septembra se je vršil na Lijaku pri Gorici velik festival in politično zborovanje. V soboto je nastopil pevski zbor iz Vrtojbe, vršila se je iluminacija in ljudsko rajanje. V nedeljo je otvoril politično zborovanje tov. Franc Bevk, vršil se je nato pozdrav gostov in oposlale so se rezolucije.

Popoldne je ogromno številni pevski zbor Slovensekga Primorja zapel pesmi: "Hej Slovani", "Pesem o svobodi", "Stalingrajska", "Hej mladina zdaj zamahni" in "Na juriš". Nastopile so plesne folklorne skupine iz Makedonije, črne gore, Hrvatske, Srbije in Slovenije, ki so plesale narodne plese.

Množice iz vseh krajev Primorske in Slovenije so se udeležile festivala na Lijaku in bil je to eden največjih kar jih zgodovina pomni. Ogromno število napisov in slik naših voditeljev ter zastav je pokrivalo nebo in med temi je tudi plapolala zastava slovenskih delavcev iz Buenos Airesa, katero so nosili tovariši, ki so se povrnili v domovino.

Slika kaže kako so naši zavedni Slovenci v Barkovljah z napisi in parolami izražali svoje želje in zahteve ob prihodu razmetljive komisije. Kakor v Barkovljah se je isto dogajalo po celi naši Primorski.

Nova meja v Solkanu. Hiša stoji na italijanski strani, cesta pa na jugoslovanski. Začasno je meja označena le z bodečo žlico.

V DUHU SKUPNO Z BRATI V DOMOVINI BOMO TUDI IZSELJENCI V ARGENTINI PROSLAVILI NAJVEČJI PRAZNIK NOVE JUGOSLAVIJE — 29. NOVEMBER.

(Glej oglas na 6. strani)

LJUBLJANA
GLAVNO
MESTO
LJUDSKE
REPUBLIKE
SLOVENIJE

1943 29. NOVEMBER 1947

OSREDNJI JUGOSLOVANSKI SVET V ARGENTINI

POD POKROVITELJSTVOM POLNOMOČNEGA POSLANIKA IN
MINISTRA F. L. R. JUGOSLAVIJE, GENERAL MAJORJA

FRANCETA PIRC

P R I R E D I V E L I K

Umetniško - Kulturalni SHOD

OB PRILIKI PRAZNOVANJA ČETRTE OBLETNICE
ANTIFASISTIČNEGA VIJEĆA

ki se vrši v NEDELJO, dne 30. NOVEMBRA ob 9 uri zjutraj
v gledališču "APOLO", Avda. Corrientes 1386.

Spored:

- 1) Argentinska in Jugoslovanska Narodna Himna.
- 2) Pozdravni govor.
- 3) Govor Poslanika in Polnomočnega Ministra F.L.R.J., General Majorja Franceta Pirc.
- 4) Deklamacija o pomenu narodnega praznika.
- 5) Baritonist Angel Hrovatin izvaja pesmi iz svojega repertoarja.
- 6) Zofka Sulić, sopran - izvaja pesmi iz svojega repertoarja.
- 7) Nastopi znan vijolinist Ljerko Špiler.
- 8) "Kolo" - izvaja jugoslovanska mladina.
- 9) Nastopa Jugoslovanski skupni zbor.
- 10) Olga Bogdanovič, sopran - izvaja par pesmi.
- 11) Nastopi jugoslovanski tamburaški in pevski zbor "Zagreb" iz Rosarija.

DOLŽNOST VSEH JUGOSLOVANOV IN PRIJATELJEV JUGOSLOVANSKEGA NARODA JE, DA SE UDELEŽIJO TE PROSLAVE V

ČIMVEČJEM STEVILU

PRIREDITVENI ODBOR.

Z veliko slavnostjo je pričel promet na mlađinski progi Šamac-Sarajevo

Beograd, 16. nov. (U. P.) — S prihodom prvega vlaka v Sarajevo, ki je prispel iz Šamca je bila otvorjena novo zgrajena mlađinska proga, katere dolžina je 238 km in je bila izgotovljena v 288 dnevih. Progo je gradilo 211.000 jugoslovenske in inozemske mlađine.

Jutri odpotuje 12 vlakov iz Šamca, kakor tudi iz Sarajeva in bo tako otvoren promet na zgrajeni mlađinski progi. Ta proga je zelo važnega pomena za prevažanje oglja iz Bosne in bo mnogo koristilo za pospešiti dvig težke industrije v Jugoslaviji.

30.000 delavcev iz vseh krajev Jugoslavije je z navdušenjem pozdravilo

prvi vlak, ki je prispel v Sarajevo in vršile so se ta dan raznovrstne velike slavnosti.

Razne inozemske mlađinske brigade, med temi največje je število študentov, ki so med počitnicami gradili progo in so se sedaj povrnili v svoje države.

Jugoslovenska vlada smatra, da se je z zgradnjo mlađinske proge doseglo eden najvišjih ciljev prvega petletnega plana in z katero delo je vlada določila 12 od sto letosnjega državnega proračuna. Pri tej progi je zgrajenih 17 mostov in 9 tunelov, od katerih najdaljši meri 1.534 metrov.

KRATKE VESTI IZ JUGOSLAVIJE

MARŠAL TITO NOSILEC LISTE ZA VSO ISTRO

Reka, 25. — Za kandidata za mesto Pulj pri volitvah v ljudsko skupščino FLRJ je bil postavljen sedanji predsednik puljskega mestnega ljudskega odbora Fran Neffat; njegov namestnik pa je Giovanni Fiorentin, član mestnega odbora SIAU.

Na predlog pokrajinskega odbora SIAU je bil postavljen za glavnega kandidata za vso Istro maršal Tito.

Za volitve poslancev v sabor LR Hrvatske so postavili dve liste. Na eni je glavni kandidat Franc Neffat, na drugi pa Ivan Stiglič, član mestnega ljudskega odbora v Pulju.

USPEŠNA OBNOVA REKE

Reka, 21. — Letos je bil načrt za obnovo mesta izpolnjen do 1. oktobra za 72% kljub pomanjkanju materiala za notranje konstrukcije in cementa za cevi in kanale. Popravili so mnogo ulic v sredini mesta in predmestjih. Načrt za obnovo mesta je bil izvršen za 90%. Uspešno so napredovala dela na cesti Kantrida-Beograjski trg, ki so jo prostovoljno gradili člani Osvobodilne fronte Reke in okolice. Nad železnicami bodo zgradili 70 m dolg most iz železobetona. Temelje za most so že položili. Letos so začeli tudi z delom za obnovo reškega starega mesta. Do sedaj so porušili 7 poslopij, pred koncem leta bodo porušili še 9 drugih. Za vsa ta dela je določen znesek 5 milijonov dinarjev. Na kraju teh starih stavb bodo prihodnje leto zgradili nove stanovanjske hiše. Letos so popolnoma obnovili 200 poškodovanih hiš. Preurejujojo tudi nekatere stavbe za dijaški dom, kjer bo prostora za 570 dijakov. V bližini pristanišča bodo zgradili dom pristaniških delavcev, ki ga bodo moderno opremili. Preurejajo tudi livačno svinca, ki jo bodo spremenili v tovarno strojev "Vulkan". Dalje obnavljajo tudi čistilnico mineralnega olja, ki je eno največjih podjetij na Reki. Čez 10 dni bodo začeli graditi novo tovarno za cementne izdelke, ki bo moderno opremljena. Vsa ta dela vodita mestno in okrožno gradbeno podjetje.

LADJEDELNICE V DALMACIJI SO IZPOLNILE NALOGO SEPTEMBRA

Zader. — Ladjevna "Zadar" je izpolnila proizvodno naložbo za 118%. Šibenska ladjevna za 122%, trogirska za 100.5% v primeri s prejšnjim mesecem.

V ZADRU GRADIJO TOVARNO ZA KONZERVIRANJE SARDIN

Delati so začeli julija meseca. Tovarniška poslopja bodo še letos pod streho. To bo ena največjih tovarne te vrste pri nas.

TRŽAŠKA BRIGADA NA MLAĐINSKI PROGI

Zenica, 24. — Na mlađinski progi dela tudi IV. tržaška brigada "Čermelj", ki je do sedaj dosegla izvrstne uspehe. S tem daje tržaška mlađina važen doprinos za utrditev svetovne demokratične fronte.

TOVARNA ALUMINOZNIH BARV JE ZAČELA OBRATOVATI V PULJU

Pulj. — Obrat je počival več let. Zdaj tovarna obratuje le do tretjine svoje zmogljivosti. Kmalu pa bo začela delati s polno paro. Njen glavni izdelek je aluminozni minij, ki ga uporabljajo za prevleko železnih konstrukcij, da jih ščitijo pred rjo.

REKA IN SUŠAK SPOJENA

Reka, 26. oktobra. — V petek popoldne je bilo osmo redno zasedanje Mestnega ljudskega odbora na Reki, na katerem je bil sprejet zgodovinski sklep o spojtvitvi mestnih ljudskih odborov Reke in Sušaka. S tem je bila odstranjena zadnja zapreka, ki je ločila obe mesti.

Ljubljana: Jugoslavija ima dve veliki tovarni za avtomobile. Predpriprave za izdelovanje so že končane. Največja tovarna je v Rakovici pri Beogradu, druga tovarna je v Sloveniji, v Mariboru.

V petletnem gospodarskem načrtu je predvidljivo, da morata obe tovarni izdelati leta 1951. že šest tisoč avtomobilov na leto ali dvajset na dan. V Mariboru so letos izdelali v sredi avgusta prva dva kamiona.

Slovenske Konjice: Na množični prediletvi "Miklove Zale", najpopularnejše prireditve s zadnje gledališke sezone v Sloveniji, je v Slovenskih Konjicah v avgustu sodelovalo več pevskih zborov. V igri sami je nastopalo 150 igralk in igralcev.

Franc Može

Tehnični konstruktor

TOVARNA MOZAIIKA

VILLA A. GIARDINO Est. Thea
HUERTA GRANDE — T. A. 43

SLOVENSKI GLAS

Proprietario: CONSEJO ESLOVENO

CORONEL RAMON LISTA 5158 — T. A. 50 (Devoto) 5502

Director: LADISLAO SKOF — Administrador: METOD KRALJ

PODUPRAVE SLOVENSKEGA GLASA

Gospodarsko Podporno Društvo Slovencev v V. Devoto: Simbrón 5148. U. T. 64-1509.
 "Ivan Cankar": Ramallo 4962 — Saavedra.
 Ljudski Oder: Coronel Ramon Lista 5158. U. T. 50-5502.
 Jugoslovansko Društvo Samopomoc Slovencev: Centenera 2249. U. T. 61-1701.
 Slovenski Dom: San Blas 1951. U. T. 59-3867.
 Udruženje Svob. Jugoslavija, Slovenski odsek: Av. Fr. Beiré 4816, T. A. 50 - 5591

ZASTOPNIKI:

Za Córdoba in okolico: Franc Kurinčič — Pinzón 1639.
 Za Rosario in okolico: Štefan Žigon — Avenida Lagos y Horqueta.
 Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.
 Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.
 Za Caballito: Marija Klarič — José Bonifacio 663, Buenos Aires.
 Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Larañaga 2235.
 Za Saavedra in okolico: Viktor Metljak: Ramallo 4962.

Buenos Aires, 20 de Noviembre de 1947

No. 29

MANIFIESTO DEL CONSEJO CENTRAL YUGOSLAVO EN LA ARGENTINA

Compatriotas:

La Histórica fecha 29 DE NOVIEMBRE es celebrada por los pueblos de Yugoslavia y todos los yugoslavos espárcidos por el mundo entero. La celebración del 29 de noviembre — 4º aniversario de la colocación de las bases de la Yugoslavia Democrática y Federativa y el y 2º aniversario de la proclamación de la República Federativa Popular de Yugoslavia — sorprende a los pueblos de Yugoslavia en plena tarea de reconstrucción de su patria devastada por la última conflagración mundial y, a los inmigrantes yugoslavos, democráticamente inspirados, en plena tarea de consolidación de sus organizaciones, de su unificación y la intensificación de su labor ayudista, cultural, mutualista y recreativa.

Con el logro de la victoria en la guerra, los frutos de la lucha de los pueblos de Yugoslavia han permanecido en forma incólume en las manos de la clase trabajadora y Yugoslavia ha salido de la guerra como una Nación popular completamente nueva, cual una verdader democracia del nuevo tipo, capaz con todas sus fuerzas, de abocarse en la reconstrucción del país en la renovación de la economía nacional. El éxito de esta reconstrucción y renovación fué posible porque los pueblos de Yugoslavia han salido de la guerra verdaderamente libres e independientes, como una incólume unidad de los pueblos fraternales y porque las masas laboriosas han quedado agrupadas dentro del FRENTE POPULAR, quedando de tal forma unificadas sus fuerzas en el cumplimiento de los problemas y tareas del período de la paz lo fueron en lucha durante el período de la guerra.

Hoy los pueblos de Yugoslavia se encuentran empeñados en el cumplimiento del plan quinquenal que cambiará la faz económica de Yugoslavia y todos los habitantes se encuentran trabajando no solamente para cumplir lo estipulado por el mencionado plan sino también para sobrepasarlo y en esto son ayudados en la medida de sus posibilidades por todos los emigrantes yugoslavos democráticos espárcidos por el mundo. Nadie hoy en Yugoslavia, a excepción del pequeño grupito de los agentes del extranjero, sobornados y traidores y ningún yugoslavo en el extranjero, aparte de los reaccionarios y los escapados de la justicia popular, duda que las masas laboriosas cumplirán con el plan que se han impuesto creando con ello un porvenir más feliz para sí y para las nuevas generaciones.

Los inmigrantes yugoslavos en la República Argentina como han estado durante la lucha de la liberación nacional al lado de sus hermanos en la patria lejana, tal están hoy en el período de la reconstrucción y especialmente con motivo de esta efemérides — 29 de Noviembre — en cuya oportunidad ratifican su incólume decisión de marchar unidos a ellos en el manablos democráticos y amantes de la paz.

Pocos meses han pasado desde la unificación de todas las organizaciones yugoslavas en la Argentina en el organismo Centralizador: CONSEJO CENTRAL YUGOSLAVO y a pesar de ello, en este lapso precario se ha logrado fortalecer esta unidad, dar nuevos pasos hacia el cumplimiento de nuevas tareas y adoptar nuevas decisiones e iniciativas, todo lo cual constituye valiosos aportes en el progreso y adelanto de los diversos sectores de nuestra Colectividad.

Ello no obstante, este 29 de Noviembre, aparte del indiscutible significado histórico que lleva implícito, debe significar para toda nuestra Colectividad, para sus fuerzas vivas, para sus organizaciones y para cada uno de sus componentes, el comienzo de nuevas tareas, la adopción de nuevas decisiones y nuevos compromisos, la intensificación de su labor ayudista, cultural y social y especialmente debe constituir el motivo de consolidación de su inquebrantable unidad.

EL CONSEJO CENTRAL YUGOSLAVO con este motivo envía sus fer-
vientes saludos a los pueblos y gobierno de Yugoslavia, a todas las entidades

Oktoberska Revolucija

MNOŽICE CELEGA SVETA SO PRAZNOVALE SKUPNO S SOVJETSKIM
NARODOM 30-LETNICO VELIKE SOCIALISTIČNE REVOLUCIJE

7. novembra je ljudstvo Sovjetske Zveze praznovalo 30-letnico velike Socialistične oktoberske Revolucije, katera jim je doprinesla svobodo in srečno življenje. Trideset let obstoja prve socialistične države na svetu, so leta nepretrganega boja pod vodstvom Lenina in Stalina, za boljšo bodočnost vsega svetovnega ljudstva. Vzdržan boj na frontah ljudske vojne, pri delovnih napravah Magnitogorska, na poljih Ukrajine in Kubana, v rudnikih Kosbosa, med veliko domovinsko vojno, med okroglo mizo mednarodnih konferenc in ki ta poslednji še danes nadaljuje proti svetovnemu imperializmu in hujščakem nove svetovne vojne.

KAJ JE V TEH TRIDESETIH LETIH DOPRINESLA SOVJETSKA
VLADA PREPROSTEMU ČLOVEKU, KMETU
IN URADNIKU

V odgovor na to je najprej treba omeniti ono težko breme, ki je delavski razred podedoval v Rusiji v oktobru 1917., v tem času ko je prejelo ljudstvo v roke vajeti vlade. Sovjetsko ljudstvo je podedovalo od carizma popolnoma opustočeno državo vsled štiriletne prve svetovne vojne in potem radi triletne ljudske vojne; država pol analfabetno, ubogo v tehniki, z redko industrijo in malimi zadavljenimi kmetijami. Obubožana in opustošena Rusija se je v kratkem času spremenila v mogočno socialistično državo napredne industrije in poljedelstva, kjer vsi prebivalci znajo čitati in pisati, in kjer vsak napredek kulture in znanstva je last naroda. Ravno ZMAGA SOCIJALISTIČNE REVOLUCIJE je doprinesla ruskemu narodu, delavcu in kmetu — in to prvič v zgodovini — da so sami gospodarji svoje države. Sovjetska Rusija je edina država, kjer sloji niso razdeljeni v antagonistične razrede: v IZKORIŠČEVALCE IN IZKORIŠČANE, GOSPODE IN SUZNJE; in ne godi se več, da bi človek izkorisčeval človeka. Sovjetska država se sestoji iz dveh prijateljskih razredov: delavcev in kmetov. Sovjetska intelektualnost je ljudsko znanstvo, ki prihaja od delavca in kmeta.

V Sovjetski Rusiji vodi državo lasten narod: delavci, kmetje in uradniki ter vse bogastvo: zemlja, gozdovi, podzemski zakladi, delavnice, tovarne, bančni uradi in železnice so last ljudstva. Ekonomsko stanje države vodijo delavci v svoje lastne interese. V S. R. ima vsak državljan pravico do zagotovljene dela, katero se mu prizna in ceni po sposobnosti. Ako je bilo prej delo sramotno in nehvaležno breme, je to danes častno in zasluzno. Vsi delavci, ki se pri delu odlikujejo so nagrajeni z raznimi odlikovanji.

Pred revolucijo je bilo učenje v Rusiji prednost vladajoče družbe, toda oktoberska revolucija je odprla vrsta do učenja vsemu skromnemu ljudstvu. Lenin, ustanovitelj Sovjetske države je proglašil geslo: "ZNANSTVO ZA DELAVCE!" Vsak državljan ima pravico obiskovati kateresibodi šole, ki so: ljudske, srednje in visoke, tehnične in industrijske, večerne ali potom korespondence. Višje šole je obiskovalo prej 112.000 dijakov in danes obiskuje 670.000. Srednje šole obiskuje nad milijon mladine, katere je prej obiskovalo le 35.000. Pred drugo svetovno vojno je bilo v S. R. 50.000 profesorjev in učiteljev, više število, kakor v nobeni drugi državi na svetu. Danes podučuje na raznih šolah 65.000 profesorjev in učiteljev.

POLOŽAJ DELAVCA. Delavec v S. R. dela 8 ur dnevno ter vsi uživajo letne počitnice, podporo v starosti, kakor tudi v bolezni ali pri nesposobnosti za delo. Država nudi delavcem podpore, brezplačno zdravniško pomoč, itd. Vsako lastno pridrževanje pravic ali pohlepnot po nadvladanju je po zakonih strogo kaznovano. Med zadnjo svetovno vojno je bilo dokazano, da notranje narodne zadeve in sodelovanje med narodi je rešeno v Sovjetski Rusiji bolje kakor v nobeni drugi državi.

POLJEDEC. Država je odstopila zemljo kmetu ter ga rešila suženjstva in odvisnosti, ki je bil podvržen velikim gospodarjem. Po oktoberski revoluciji se je med kmeti razdelilo 150.000.000 kosov zemlje, ki so prej pripadali raznim bogatinom, vladajoči kroni, itd. Vlada je reorganizirala ekonomično stanje ter ustvarila mogočno težko industrijo, da je nudila kmetom porazdeljenim v kolhoze, razne moderne stroje in orodje za poljedelstvo.

Sovjetsko ljudstvo razvidi v primeru svojega življenja moč in velike neprečenljive uspehe, ki ne najdejo primere, svojega socialnega in političnega režima. Vsled tega tudi s zaupanjem zre v bodočnost.

Tudi jugoslovanski narodi so praznovali ta zgodovinski dan oktoberske revolucije v znamenju hvaležnosti za veliko pomoči katero je dobila Jugoslavija od strani ruskega naroda toliko v času osvobodilne vojne kolikor na mirovni konferenci a Parizu in tudi ker vidijo v Sovjetski Rusiji svojo največjo prijateljico in zaščitnico.

adheridas al mismo y a todos los yugoslavos residentes en esta hospitalaria tierra: la República Argentina.

Viva el 29 de Noviembre, día del comienzo de la etapa más feliz en la historia de los pueblos de Yugoslavia!

Viva el Mariscal Tito, ORGANIZADOR E INICIADOR de todas las victorias de los pueblos de Yugoslavia!

Viva la República Popular Federativa de Yugoslavia!

Viva la unión de los pueblos eslavos!

Viva la unión de todos los hombres libres amantes de la PAZ!

SMRT FAŠIZMU

Mladinski Glas

SVOBODA NARODO

Gran éxito tuvo el Festival del Segundo Aniversario de la Fundación de la Federación Juvenil Yugoslava

Con las amplias instalaciones de la Filial "TITO" abarrotadas de un público juvenil y entusiasta, se inició el acto con un amplio informe del compañero Boris Košuta, Secretario General de la Federación Juvenil Yugoslava, en el que se informaba sobre la labor realizada por la Federación en sus dos años de vida, sus planes futuros y los fines que persigue.

La concurrencia escuchaba el informe con mucha atención aplaudiendo frenéticamente muchos pasajes del mismo. Terminado el informe se pasó a descubrir en medio de la emoción general el regalo que a nuestra Federación le hicieran con motivo de su primer Congreso, los valientes componentes de la Juventud de Tito, regalo que demuestra que la Juventud de nuestra patria está al tanto de los pormenores de nuestra lucha, en la que nos anima con este hermoso obsequio, el más valioso de todos ya que es su propio escudo.

Con patriótico reconocimiento guardamos un minuto de silencio, en homenaje al héroe nacional IVO LOLA RIBAR, con motivo de ser entregada una placa al señor Popović Secretario de la Embajada Yugoslava, la que en nombre de la Juventud Yugoslava de la Argentina deberá ser colocada, de acuerdo con resoluciones de nuestro primer Congreso, en la casa natal del héroe o en su tumba.

Mientras las compañeras servían el rico vino y frutas preparado en abundancia conjuntamente con masitas y pastelitos, se leyeron las muchas adhesiones que a la Federación le llegaron en su aniversario.

Luego en base a un hermoso sketch cómico se presentó la comisión de arte dramático de la Juventud de G. P. D. Slovencev, donde fueron dadas admirar las excelentes dotes artísticas de los jóvenes que actuaron, pudiéndose destacar la actuación sobresaliente del compañero Kaucic.

El sketch cómico fué interesante, especialmente en la caracterización de los personajes típicos porteños.

La música que llegaba por la vasta red de altoparlantes fué aprovechada por los muchos jóvenes, los que iniciaron la danza a sus melodiosos acordes. En un intervalo fueron entregados los premios de la histórica excursión del 21 de Septiembre destacándose el entregado al Rey y a la Reina de la Primavera, compañero Vucovic y su compañera, y entre frox-trots, valses y tangos se siguió bailando, alternándose con el juego de las cartitas (esto último muy entretenido especialmente para los que conocen el difícil arte de la milonga).

Con desagrado de todos llegaron las 22 horas, fijadas para la terminación de esta hermosa fiesta juvenil. Los muchachos y las chicas se quejaban por el poco tiempo que duró el baile, pero qué iban a hacer... Otra vez habrá un poquito más. Sin embargo, nos retiramos satisfechos de haber festejado el aniversario de nuestra Federación, con nuevos bríos para las grandes tareas que nos esperan en el futuro inmediato.

Karlos Mermolja

ADHESIONES RECIEIDAS

Numerosas fueron las adhesiones que con motivo de nuestro segundo aniversario, nos han sido enviadas. Cabe destacar, entre otras, las siguientes: del Consejo Central Yugoslavo en la Argentina, quién se adhiere al acto conmemorativo haciendo votos para un constante progreso de nuestra Federación; del Comité Central de la Agrupación Yugoslavia Libre, que nos hace llegar fervientes votos de superación en nuestra futura labor; de la Comisión Central Juvenil Eslovena, que se adhiere a la conmemoración y hace votos para que nuestra Federación continúe por la senda emprendida, con decisión y ahínco como lo ha hecho hasta hoy día. Fueron recibidas además adhesiones de la mayoría de las Comisiones de la Capital y alrededores, todas las cuales expresan sus felicitaciones por el "cumpleaños" de nuestra Federación.

AL COMPATRIOTA MIRKO PERTOT

La juventud yugoslava y de esa progenie en la Argentina, une sus voces en esta Federación, para expresar a Vd. y a sus colaboradores, señores Angel Hrovatin y Federico Pertot, su más sincero agradecimiento por la donación de la placa recordatoria que será enviada al lugar donde descansan los restos del líder máximo de la juventud yugoslava, Ivo Lola Ribar. Bien hemos podido apreciar el valor no sólo material sino artístico y moral que representa ese pedazo de mármol y bronce, esculpido en forma tan maestra que — seguros estamos — habéis dedicado todo vuestro empeño en las horas libres, en moldear y dar vida con vuestras manos ese fiel reflejo nuestro, junto a la heroica juventud yugoslava con el compañero y gran hijo de nuestra madre patria, Ivo Lola Ribar, al frente. Vemos en Vd. un compañero y amigo más que interpreta fielmente los principios que han inspirado a aquellos héroes soldados de Yugoslavia en sus sangrientas luchas por la libertad, por esa libertad que han conseguido tras caer muchos de ellos y entre los cuales también se encuentra nuestro querido e inolvidable Ivo Lola Ribar. En tal seguridad nos reiteramos con nuestras expresiones fraternales.

Comité Ejecutivo

SALUDO DE LA JUVENTUD ESLOVENA A LA FEDERACION JUVENIL YUGOSLAVA EN EL SEGUNDO ANIVERSARIO DE SU FUNDACION

Hace dos años que nuestra Juventud ha unificado sus esfuerzos y constituido su organismo central, la Federación Juvenil Yugoslava, que agrupa a todos los jóvenes Yugoslavos y de ese origen residentes en la República Argentina.

La juventud Eslovena ha sido una de las primeras en integrar nuestra Federación, y hoy como ayer, sigue siendo una de sus más firmes sostenedoras.

En la fecha renovamos nuestra promesa inicial, de continuar trabajando como hasta el presente, por una Juventud unida y fuerte, capaz de hacer frente a todos sus proble-

LA JUVENTUD YUGOSLAVA EN LA ARGENTINA ENVIA UNA PLACA RECORDATORIA DEL HEROE NACIONAL DE LA JUVENTUD: IVO LOLA RIBAR

De acuerdo a una de las resoluciones del Primer Congreso Juvenil Yugoslavo, el Comité Ejecutivo Coordinador de la Federación Juvenil Yugoslava ha hecho preparar una placa recordatoria del Héroe Nacional de la Juventud Yugoslava, la cual será enviada en el mes en curso, para ser colocada en la tumba que guarda los restos de Ivo Lola Ribar, o bien en su casa natal.

La placa es de bronce y se halla colocada sobre mármol verde ónix. Fué preparada por nuestros compatriotas Mirko Pertot, quién realizó el trabajo de ornato; en la fundición participó el compañero Angel Hrovatin con la colaboración de Federico Pertot.

El trabajo es de gran presentación y pone de relieve la gran capacidad de nuestros artistas y manuales para realizar trabajos desinteresados, en los cuales vuelcan todo su espíritu patriótico, porque saben que son destinados a realzar las figuras populares que han llevado a nuestros Pueblos a la Liberación definitiva.

mas y resolverlos, para así contribuir al sostenimiento de este pedazo de nuestra Alma Nacional, que es nuestra Colectividad.

En este segundo aniversario, renovamos nuestra decisión de seguir el ejemplo de nuestra Juventud en nuestra Madre Patria, para así cumplir con nuestro deber histórico.

HA COMENZADO EL CURSO DE IDIOMAS

El día 8 del corriente mes, ha dado comienzo en la sede de la Sociedad "Ivan Cankar", calle Ramallo 4962, de esta capital, el Curso de Enseñanza de Idioma Esloveno, dictado por el Profesor Princec, y organizado por la Comisión Juvenil de la mencionada Sociedad.

Aprovechamos esta oportunidad, para reiterar a todos los jóvenes nuestro llamado anterior, para que se anoten y concurren al Curso que se diota en la mencionada sociedad.

PIC-NIC

La Comisión de Fiestas de la Federación Juvenil Yugoslava da cuenta que realiza un GRAN PIC-NIC en las hermosas playas de Quilmes el día 4 de enero del próximo año, que desde ya invita a toda la Juventud a concurrir a dicha fiesta que como lo brado día estará colmado de alegría hacer la Federación el nombramiento.

Esta notable fiesta Juvenil se llevará a cabo en el cómodo recreo denominado "Hispano-Argentina".

GRAN CAMPEONATO DE AJEDREZ

La Federación organiza un campeonato de AJEDREZ abierto, para jóvenes y mayores, que comenzará el día 29 de noviembre y la inscripción termina el día 16 del mismo mes.

La inscripción es de UN PESO individualmente y CINCO PESOS para las comisiones juveniles.

El premio es un JUEGO DE AJEDREZ para el ganador individual un banderín con la inscripción de FEDERACION alusivo al campeón con el nombre de la sociedad ganadora, para la Comisión Juvenil cuyos presentantes obtengan la mayor cantidad de puntos.

Se abonará por cada partido la suma de \$ 0.20, y lo hará efectivo el peder. En caso de empate pagar 0.10 cada uno. Si el partido no llega jugarse por ausencia de uno de los jugadores este tendrá que abonar la misma correspondiente. Si faltan ambos se abonará ningún importe, en concepto de alquiler del tablero.

El Fixture será publicado en el RÍCON JUVENIL, en el MLADINSKI GLAS y en el Periódico Mural de la Federación.

HERRERIA DE OLI

HUMAR y MAKUC

Av. Central 3720

Calle No. 2 3729

U. T. 741-45

N GRAN BANQUETE Y DIA DEPORTIVO

(Crónica humorística)

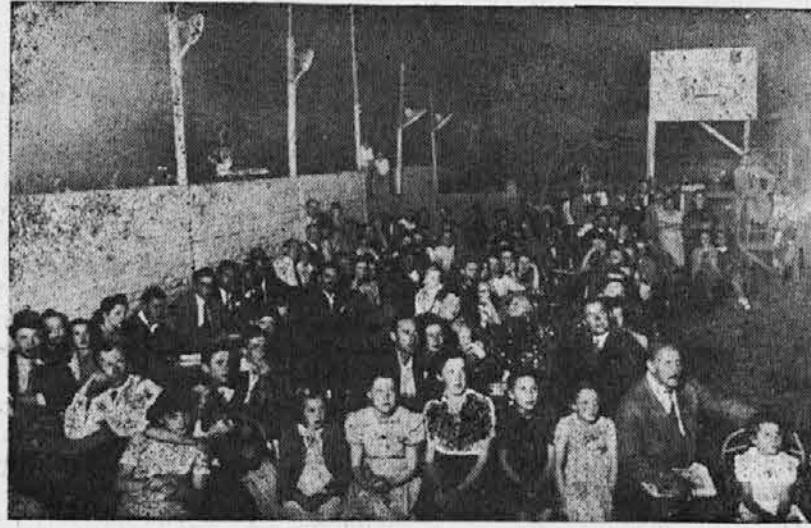
El 9 del corriente mes se llevó a cabo el indoso "Asado" que entre bombos y tambores venía anunciando la Comisión juvenil de "Ljudski Oder". Desde temprano se notó la presencia de los jóvenes argados de los distintos trabajos, los cuales se fueron cumpliendo a medida que anochecía la mañana. Se notó la presencia de un entusiasta conjunto de "hermanas" compañeras que se hicieron presentes con grandes paquetes de verduras y golosinas. Luego de finalizados los par-

de las otras) entonando canciones con sabor a patria lejana...

Luego se llevó a cabo el campeonato de arrime y tapada (entre nosotros: no sólo hubo arrime en con las bochas...)

A las 19 horas nos sentamos a las mesas con bandejas cargadas de suculentas masas caseras y vermouth "camouflado" con soda (aquellos muchachos nos hicieron los distraídos cuando pasaban el platito).

Una vez terminadas las existencias de comestibles y "bebibles", se pasó a la exhibición de un selecto y "novedoso pro-

grama" cinematográfico. Vimos desfilar ante nuestros ojos las figuras estelares del cine mundial, como ser Carlitos Chaplin, el "Gordo" y el "Flaco", algunas de dibujos animados, algunos noticiosos y por último una de cow-boys, en donde Ken Maynard, como de costumbre, terminó ganándose el afecto de la dama.

Dada la alta calidad del programa el público presente buscó reiteradamente al organizador del mismo para testimoniarle su "agradecimiento", pero éste, evitando el "digno homenaje" que se le quiso propinar, se escabulló para salvar su integridad física.

Por último, cansados del "rudo trajinamiento" del día nos fuimos a reponer energías, para estar en condiciones de poder, al día siguiente, continuar desarrollando nuestras actividades de costumbre.

BATILIO

Delo Koroške Udarne Brigade na mladinski progi

Silvo Ovsenik z Grosupljeva nam je dal naslednje pismo, ki so mu ga pisanje mlađinske proge mlađinci I. ko- ude udarne brigade:

Dragi tovariš!

Va pismo smo z veseljem prejeli in ga prebrali vsej brigadi.

Tako prekoračujemo norme, ti je

mo iz listov, da pa je bila naša bri-

gada proglašena za udarno, nič ne ome-

ni. Smo že I. koroška udarna brigada.

Pokazali smo s svojim delom, da

zadajmo zaostajati za drugimi jugoslo-

vanskimi brigadami, da smo del jugo-

venske mlađine, ki na severu branimo

domovino Slovenijo, ki se mora

biti za najosnovnejše narodne pravice.

Vsek dan prekoračujemo norme

do 200%. V drugi desetdnevni

časi smo prekoračili norma za

Danes bomo končali tretjo de-

setdnevno obveznost in norma bo prekoračena za 160%. Jutri bomo proglašeni za dvakrat udarno.

Znatno napredujemo ne samo v fizičnem delu, posvečamo največjo pozornost tudi kulturno просветnemu delu in politični izobrazbi. Imamo dva tečaja slovenščine, enega za cirilico in razna strokovna predavanja.

Praviš, da so Korošci pevci. Povsem pravilno! Prepevamo pri delu in v taboru. Kjer koli lahko slišiš koroške narodne in druge pesmi. Povabimo tudi sosedne brigade ali pa jih sami obiščemo.

Na mlađinski progi se res kuje bratstvo in edinstvo, ki bo močnejše kakor železobeton. Bivanje na mlađinski progi pomeni za splošno izobrazbo. To bomo sila, ko se vrnemo!

(“Slov. Poročevalec”)

TRADUCTOR PUBLICO

sloveno, servio-croata, checoeslovaco y demás idiomas europeos. Extracciones de partidas para jubilaciones ferroviarias y para el Instituto Previsión Social.

SAN LORENZO 937

ROSARIO (STA. FE)

Z VSEM ŽARON SVOJE MLADOSTI BO LJUDSKA MLADINA IZVRŠEVALA SKLEPE KONGRESA

V imenu Ljudske mladine Jugoslavije je II. kongres Ljudske fronte pozdravil predsednik Rato Dugonjić:

Tovariši in tovarišice!

Pozdravljam II. kongres Ljudske fronte v imenu Ljudske mladine Jugoslavije.

Po vsej naši državi spremlja mlađina z veliko pozornostjo, zanimanjem in pričakovanjem delo II. kongresa Ljudske fronte Jugoslavije. Zanimanje izvira iz tega, ker se mlađina zaveda, da bo dal kongres nov zamah razvoju Ljudske fronte, da bo po njem čutiti še širšo aktivnost pri graditvi naše države, da je kongres eden izmed dogodkov, ki usmerjajo našo zgodovino naprej.

Za ta kongres se je mlađina dolgo pripravljala. Pripravljala se je že od I. kongresa, izvajajoč program Ljudske fronte izvršujoč naloge, ki so ji bile dane. Mislim, da ne bo neskromno, če rečem, da so uspehi, ki jih je dosegla naša mlađina v minulih dveh letih dovolj veliki. Ne bom govoril o aktivnosti mlađine v delavnicih, šolah, na vasi, o raznih delovnih akcijah — progah, kanalih, cestah, tovarnah in drugih objektih, ki jih mlađina gradi s svojim prostovoljnimi delom, o kulturni in fizički aktivnosti mlađine itd. Aktivnost mlađine v petletnem planu bo obravnavana v diskusiji in referatih. Mislim, da je treba takoj posebej povdariti uspeh, ki ga je mlađina dosegla od I. kongresa Fronte — uresničitev popolne enotnosti naše mlađine v Ljudski mlađini. To dejstvo, da je mlađina utrdila svojo enotnost z uresničitvijo enotne mlađinske organizacije po programu Ljudske fronte, je omogočilo tako živo in široko aktivnost mlađine pri graditvi naše države, omogočilo je popolno demokratično vzgojo naše mlađine in pripomoglo, da se je Ljudska mlađina utrdila kot ena vodilnih mlađinskih organizacija na svetu v borbi za mir in medsebojno sodelovanje demokratične mlađine različnih držav. Hkrati pomeni ta dosežena enotnost prispevek k utrjevanju monolitnosti Ljudske fronte, katere sestavnim del je mlađina.

FLRJ je ustvarila za mlađino novo življenje. Od I. kongresa Ljudske fronte je naša država ustvarila vrsto novih možnosti za delo in učenje. Vsak dan nastopajo nove in nove institucije, ki skrbijo za mlađino. Vendar se pa naša ljudska demokracija ni omejila samo na to. Pri nas ima mlađina vse možnosti sodelovanja tudi v političnem življenju. V Jugoslaviji je jasno videti, kako ljudska demokracija z delom vzgaja mlađince od njihove najzgodnejše mlađosti, da bi se naučili upravljati v svoji lastni hiši, ki je s krvjo stotisoč padlih borcev postala svobodna, vzgaja jih v dejstvu, da je v Jugoslaviji zrasla in se vzgojila po programu Ljudske fronte nova mlađa generacija, ki ve, kaj hoče, zavedajoč se svobodn in moči svoje domovine, zavedajoč se težav, ki jih je treba premagati, da bi našo državo zgradili, zavedajoč se tudi moči svojih narodov in svoje lastne moči.

Razumljivo je, da se je na teh temeljih lahko tudi razvili tako goreč občutek patriotizma, kot ga je pokazala naša mlađina. Ta patriotizem, ljubezen do svoje svobodne države, skrb za njen nadaljnji razvoj, za ohranitev demokratičnih pridobitev, se ne opaža samo v besedah in praznem govoričenju. Mlađina je ta patriotizem pokazala med vojno z orožjem v na bojni poljanah, danes pa ga kaže s svojo nesebično in poleta žrtvovalnostjo pri graditvi države. mlađina pozorno spremlja stih, ki delajo, bodisi v inozemstvu, neke poti, ki novi Jugoslaviji na svetu. Na vsi naši svobodi

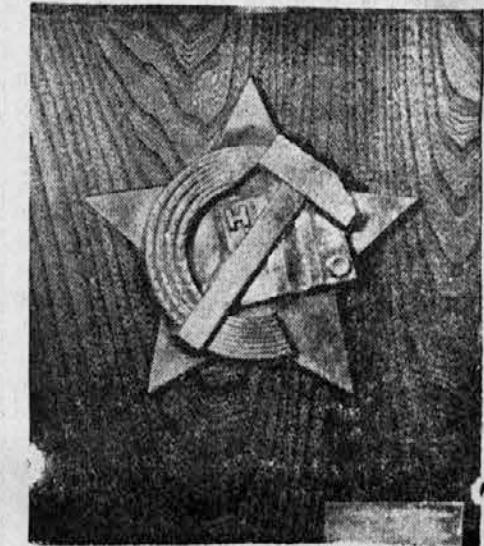
zna in bo znala odgovoriti kot en človek.

Naša mlađina ima svetlo tradicijo, tradicijo se iz predvojne dobe, ki jo je skozi osvobodilno vojno obdržala do današnjega dne —, da je prva v bojnih vrstah. Naša mlađina tudi danes, ko je puška zaprta, čaka na sklepe II. kongresa Ljudske fronte, da bi se znova s vso svojo silo vrgla na njihovo izpolnjevanje, da bi v njihovo izvrševanje vnesla ves žar svoje mlađosti. Delo, ki ga je Ljudska fronta doslej izvršila in ki ga danes izvršuje, je veličastno in mlađina se zaveda njegove veličine. To bo do konca uničilo sledove starega, sledove zaostalosti, teme in nevednosti in ustvarilo novo življenje, blaginjo za vse delovne ljudi naše države. Zato pa ljudska mlađina vzklikira z vsem ljudstvom:

Naj živi II. kongres Ljudske fronte!

Naj živi Ljudska fronta s Komunistično partijo Jugoslavije na čelu, nosilka borbne za novo življenje!

Naj živi maršal Tito, organizator in voditelj Ljudske fronte!

LA JUVENTUD POPULAR YUGOSLAVA HA ENVIADO CON MOTIVO DEL PRIMER CONGRESO JUVENIL YUGOSLAVO EN LA ARGENTINA, UNA PLACA RECORDATORIA.

La placa representa el escudo de la juventud Popular Yugoslava, y se halla moldeada en bronce, sobre una base de madera. En el rincón derecho hay una inscripción recordatoria.

FESTIVAL JUVENIL MUNDIAL

En el próximo año 1948 se efectuará en Praga, capital de Checoslovaquia el XI Festival Gimnástico "Sokol", en el que participarán alrededor de 180 mil atletas.

En este grandioso festival juvenil tomarán parte 28 naciones y entre ellas las cinco naciones eslavas, como también Rumania, Francia, Suecia, Estados Unidos, etc.

Las primeras cuatro jornadas contarán con unas 64.000 atletas femeninas.

Las delegaciones juveniles más numerosas hasta este momento son: la Unión Soviética que ha prometido enviar a unos mil atletas. Los participantes checoslovacos se cuentan en unos veinte mil, y ciento mil extranjeros. Se estiman mil personas en total.

Jugoslovanska mladina na delu za Obnovo

V DELOVNIH AKCIJAH JUGOSLOVANSKE MLADINE JE LETOS SODELOVALO ŽE 239.182 MLADINCEV IN MLADINK

Poleg največjih gradenj zveznega značaja, kakor so na primer mladinska proga Šamac—Sarajevo, tovarna orodnih strojev v Železniku in veliko število gozdnih naprav in prometnih sredstev, gradi ljudska mladina Jugoslavije letos vrsto naprav po svojih republikah, kakor na primer progo Nikšić—Titograd, regulacijo Strumice in Vasilice v Makedoniji, tovarno električnih strojev in parnih kotlov v Žitnjaku pri aZgrebu in še mnogo drugih.

Mladinske organizacije po mestih in vasih, ki pošiljajo veliko število svojih članov na gradnje zveznega in republiškega pomena, so sestavile manjše delovne enote, ki sodelujejo skupno s člani Ljudske fronte pri velikem številu manjših prostovoljnih delovnih akcij.

Mladinska proga Šamac—Sarajevo največji dar mladine

Največja gradnja in največji dar ljudske mladine v prvem letu petletnega plana je mladinska proga Šamac—Sarajevo, dolga 237, a s postajnimi tiri 315 km. Zemeljska dela znašajo 5,262,924 m³. Od tega odpade na dela v kamenju nad pol milijona m³. Na tej progi bo mladina zgradila 9 predorov s skupno dolžino 2361 m. Od teh je večina že prebitih. Najdaljši je predor Vranduk, ki meri 1528 m. Poleg Mosta ljudske mladine na Savi, ki je dolg 600 m, gradi mladina preko Bosne 14 mostov v skupni dolžini 1276 m.

Glavni odbor Ljudske mladine Jugoslavije je predvidel, da je za tako veliko gradnjo potrebno sodelovanje 180.000 članov mladinskih organizacij iz vseh republik. Velika delovna bitka za zgraditev te nove proge, ki bo odprla bogate zaloge bosanskih hribov naši industriji, se je začela 1. aprila. Organizacija se je obvezala, da 237 km proge zgrajenih do 29. novembra, to je do dneva proglašitve republike.

Doslej so bili pri gradnji mladinske proge doseženi veliki delovni uspehi, ki kažejo, da bo mladina pravčasno izpolnila svojo obveznost. Po obveznostih, ki so jih sprejeli brigade I., II. in III. sekcije, je 15. julija peljal prvi vlak od Šamea do Doboja.

Tekmovanje graditeljev mladinske proge se je doslej razvilo tako, kakor še na nobeni drugi naši gradnji. Visoko je prekosilo tekmovalne uspehe, dosežene pri gradnji mladinske proge Brčko—Banoviči. Po doseženih tekmovalnih uspehih je lahko mladinska proga Šamac—Sarajevo za vzor vsem stavbiščem v naši državi. Skoraj vse gradnje na progi je mladina končala prej, kakor so predvidevali strokovnjaki. Člani ljudske mladine so pri gradnji te proge presegli vse dosedanje norme pri graditvi prog v državi. Preboja predora Vranduka, ki je bil izvršen 30 dni pred rokom in 17 dni pred sprejetjem obveznosti, je presegel brzino, s katero je bil prebit znani simplonski predor, ki so ga prebijali z mnogo popolnejšimi sredstvi. Savski most je bil dograjen in izročen prometu 16 dni pred rokom. Skoraj vsi predori so bili prebiti nekoliko dni pred rokom, kar kaže moč in moralno silo mladinskih organizacij.

Mladinska proga strokovna in kulturna šola mladine

Mladinska proga je obenem tudi velika strokovna šola mladine. Od mladincev, ki so prišli na progo skoraj brez kakršnih kvalifikacij, je veliko število postalo splošno kvalificiranih delavcev. V štirih mesecih sta bili na-

progi 102 strokovna tečaja, h katerim se je prijavilo 11.451 mladincev in mladink. Proga Šamac-Sarajevo vzbogata na tisoče novih zidarjev, vrtnarjev, traktoristov, šoferjev, zaviračev, kurjačev in drugih strokovnih delavcev.

Veliki so uspehi v kulturni izobrazbi mladine na progi. Po podatkih uprave gradnje je bilo na mladinski progi do 31. junija 19.008 nepismenih. Od tega se jih je naučilo brati in pisati že 11.971, med tem ko se jih 6717 še uči. Brigade imajo svoje knjižnice, v kaštirih mesecih je bilo na progi nad terih je skupno 87.664 knjig. V prvih 1000 predavanjih z razgovori in okoli 2200 popularno znanstvenih predavanj. Graditelji dobivajo dnevno na desetisoč izvodov časopisov in se večkrat tedensko udeležujejo filmskih in gledaliških predstav. V kulturnem življenu graditeljev so bile zastopane vse oblike kulturno prosvetnega dela od stenčasov, literarnih krožkov in likovnih skupin do gledaliških prireditev in tabornih ognjev.

Na progi se v velikem obsegu gojiti fizkultura. Po sekcijah je bilo doslej že veliko število fizkulturnih zletov, na katerih je sodelovalo na desetisoč mladincev in mladink. Tisoči mladih delavcev in kmetov so prvič na mladinski progi doživeli lepoto športnega tekmovanja. Mladina je uredila vzdolž proge 1221 fizkulturnih naprav. Za fizkulturni znak je doslej tekmovalo 96.102 graditelja, ki so dosegli 285.273 norm.

Mladinske organizacije po vseh in mestih so dobro z mladinsko progo na tisoče novih za vodstvena mesta sposobnih mladincev, ki so se vzgojili na tečajih v posebnih brigadah.

Kovačnica bratstva in enotnosti in ogledalo socialne solidarnosti

Po narodnostenem sestavu prve izmenje je mladinska proga dejanska kovačnica bratstva in enotnosti naše mladine. Od celokupnega števila graditeljev prve izmenje je dala Srbija 41.2%, Hrvatska 26.8%, Slovenija 6.8%, Črna gora 3.8%, Makedonija 4.4% udeležencev. Šiptarjev je bilo 2.3%, muslimanov 9.2% in drugih 4.8%.

Tudi po socialnem sestavu je mladinska proga ogledalo enotnosti naše delavske, kmečke in šolske mladine. Od 61.574 udeležencev prve izmenje je odpadlo na delavsko mladino 33.3%, na kmečko 62.2% in na šolsko 4%. Druga izmena je imela mnogo večji odstotek srednješolev in študentov.

Po progi Brčko—Banoviči je proga Šamac—Sarajevo gradnja največjega pomena tudi za to, ker je na njej prišla do izraza solidarnost mladine vsega sveta. Glas o graditvi te mladinske proge se je razširil v vse kraje sveta. Demokratska mladina velikega števila držav je poslala svoje najboljše člane na gradnjo te proge. Do 6. avgusta je na mladinski progi Šamac—Sarajevo sodelovalo z našo mladino 37 tujih mladinskih skupin in brigad iz približno 20 držav s skupno 4533 mladincami in mladinkami. Iz posameznih držav je prišlo več delovnih skupin in brigad, kakor n. pr. iz Velike Britanije, Romunije, Danske in Francije. Vsi tuji gostje, ki so gradili ali obiskali mladinsko progo, so bili navdušeni nad delovnim poletom in radostnim življenjem naše mladine ob pogojih, ki jih je ustvarila Federativna ljudska republika Jugoslavija. Bilo je mnogo mladincev iz zasluženih držav, ki so obžalovali, da odhajajo iz naše države. Mnogi so iz-

La juventud y la nueva Yugoslavia

Continuación del informe presentado por Rato Dugonjic, Presidente del Consejo Central de la Juventud Popular Yugoslava, al Tercer Congreso de la organización, ocasión en la que fué elegido por unanimidad para el cargo que ocupa.

*

EL AÑO PASADO FUE EL DE LOS GRANDES SUCESOS Y DE LOS NUEVOS DEBERES

Camaradas:

Si nosotros examinamos ahora el balance de los trabajos de la juventud en el año que ha pasado después de la victoria, constataríamos una serie de grandes sucesos, como así también una serie de nuevos y no resueltos deberes.

Hace un año, no teníamos más deberes de guerra que cumplir. Los deberes que nos incumbían se habían modificado sensiblemente, pero no lo mismo, con el espíritu combativo que la juventud había adquirido durante la guerra. La tenacidad, el espíritu de iniciativa, el coraje, la resolución, la perseverancia, el ingenio, la contracción al trabajo colectivo y la organización, todas esas cualidades que han hecho el valor del combatiente "partisan" no han desaparecido en el día de la victoria, más al contrario la juventud las ha aportado en la búsqueda de la solución y del remozamiento de nuestro país y de la ejecución de los grandes problemas de la reconstrucción. Las dificultades que hemos encontrado y que encontramos todavía no son de descuidar, más el afán de nuestra juventud nos da la posibilidad de transformar cada obstáculo y cada dificultad en victoria.

Nuestra juventud no puede representarse la vida de otra forma sino como una lucha incesante por la solución de los problemas no resueltos.

La juventud ha comprendido perfectamente que las hazañas y las victorias no son suficientes para ella misma, y que es necesario realizar todavía mucho trabajo y esfuerzos para vencer a los enemigos que se han puesto como obstáculo delante del pueblo en su evolución hacia un porvenir mejor y que, abandonando la lucha con las armas, han emprendido la tarea de dañar en el campo político, económico e ideológico...

Los beneficios del trabajo se han modificado del todo en nuestra casa. El trabajo es un pionero, el éxito en el trabajo es el orgullo de toda la juventud y de todos los jóvenes en particular. La juventud ha comprendido que solo con un trabajo perseverante y bien organizado se puede asegurar un porvenir dichoso y el bienestar del pueblo trabajador.

La juventud ha aprendido que también hay heroísmo en el trabajo y en los pequeños hechos cotidianos del trabajo sistemático que produce grandes resultados. La contribución de la juventud en la reconstrucción de nuestro país, el espíritu de empresa en que ha sido educada, son una garantía de que nuestro país llegará a una prosperidad y a un desarrollo cultural que jamás se ha conocido en nuestra historia.

Antes de exponer los resultados de los trabajos de la juventud es necesario hacer resaltar las dos condiciones fundamentales que han hecho posible éxitos tan importantes.

EL movimento de la juventud en Yugoslavia siempre ha adoptado las tareas que se ha asignado el Frente Nacional

Uno de los rasgos principales del movi-

mento de la juventud en Yugoslavia es el de no seguir una política particularizada que ella ha hecho siempre suyas las tareas que se tenía asignadas el Frente Nacional. Durante la guerra, como así también en el período de post-guerra, la Unión de la Juventud Antifascista de Yugoslavia siempre mira a la realización del programa del Frente Nacional, el que le ha dado la posibilidad de llegar a ser una organización de la juventud realmente salida del pueblo. Todas las tareas que el Frente Nacional ha propuesto a nuestros pueblos han sido adoptados y realizados por la juventud, que ha aportado para su ejecución todo su afán juvenil y la fuerza de su organización. Es por ello que se puede explicar el éxito de nuestra juventud, sus progresos, como también la estimación de la situación que ella ha adquirido durante la guerra y que se han afirmado más en el período de post-guerra.

De otro lado, la situación y la vida de la juventud de la Nueva Yugoslavia han modificado totalmente a causa de la situación que existía antes de la guerra. El nuevo Estado popular ofrece a la juventud todas las posibilidades de un desarrollo muy amplio, le ha dado todos los derechos por los que ha combatido.

En la vieja Yugoslavia la juventud tenía libertad, ella no tenía derechos y estaba sometida a la opresión social y a las tentativas de someterla al fascismo. Debemos acordarnos ahora de aquella época oscura donde nuestros jóvenes obreros eran explotados y abandonados a los empleadores, o de nuestra juventud colegial que luchaba por la libertad de las ciencias y por su existencia material, donde él llegaba apenas a perfeccionar su educación. Debemos acordarnos de esa época y debiendo permitir jamás su vuelta, de la época donde la juventud no tenía ningún derecho político, ni el derecho de organizarse, ni el derecho de tener su prensa donde se disparaba sobre los jóvenes durante sus excursiones, como en el caso de 1940 en Kosunjak, echando una mirada sobre ese pasado, vemos que la guerra de liberación no nos ha aportado solamente todo diferente en nuestro nuevo Estado de gloria, sino también un género de vida popular.

La Nueva Yugoslavia tiene cuidados particulares para la juventud. Sin duda en todas las transformaciones que se han operado en nuestro país en su estructura política, social y económica, mencionaremos algunos ejemplos que muestran bien de cuáles cuidados el pueblo y el Estado popular han rodeado a la juventud.

*

En el próximo número publicaremos la continuación del discurso del Comandante Dugonjic, traducido del francés por nuestro compatriota Ajeland Gjurkovic.

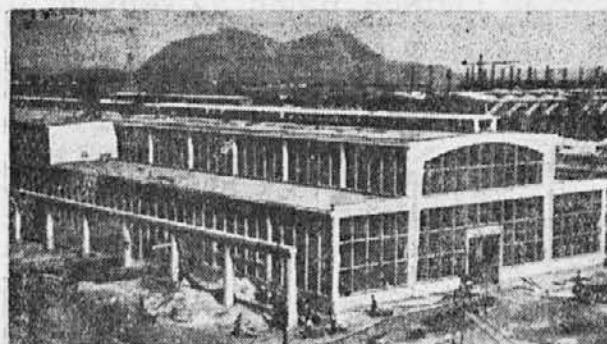
Kadar imate opravka v Bs. Airesu ne pozabite, da boste najbolje postreženi po zmernih cenah v HOTELU

"PACIFICO"
Anton Bojanović
CHARCAS 769 — BUENOS AIRES

(“Slov. Poročevalci”)

Nova Livarna "Litostroj" v Ljubljani

V navzočnosti maršala Tita in ob vzlikanju več desetisočglave množice je začela v torki, 2. sept. obratovati nova livarna "Litostroj" v Ljubljani, ki je dobila s pristankom maršala časten naziv "Titovi zavodi Litostroj".

Ob prisotnosti maršala Tita in mnogih ljudskih voditeljev se je vili prva gorenja tekočina, tisoč isker je švignilo v zrak in prisotni so za trenutek onesmeli. Vlili so prve dele za nove stroje. Ko je tekoče železo tretjič priteklo iz peči in je najboljše kvalitete, so livarji vili v kalup, v katerem je bil vdelan model slovenskega grba.

Vzlikanje množice je potihnilo, ko je prvi govornik stopil na govorniški oder, postavljen pod slikami Lenina, Stalina, Tita, Kardelja in drugih ljudskih voditeljev.

Zadnji je stopil na oder maršal Tito, ki je imel obširen in zanimiv govor. "Naj vam bo ta tovarna, mnogo drugih tovarn in vse ono, kar smo do danes storili, dokaz, da bomo uresničili vse, za čemer težimo!" — je reklo med drugim maršal Tito.

S Titovimi zavodi Litostroj, se je doseglo v Sloveniji največji uspeh prvega petletnega plana.

MEDNARODNE VESTI

SODELOVANJE MED PARTIZANI JUGOSLAVIJE IN ITALIJE

Rim, 23. okt. — Jugoslovanski poslanik v Rimu dr. Mladen Ivecovič je priredil sprejem na čast partizanov italijanske brigade "Italia", ki se je borila v Jugoslaviji proti nacifašističnim zavojevalec skupno z narodnoosvobodilno vojsko.

Pri sprejemu je vladalo pristrano razpoloženje. Dr. Ivecovič je prisrčno pozdravil italijanske partizane. Komandant te brigade Giuseppe Maras je poudaril važnost bratskega sodelovanja italijanskih in jugoslovanskih partizanov in je pripomnil, da so imeli italijanski partizani v Jugoslaviji vso uporo in to med vojno in pozneje.

KULTURNO SODELOVANJE MED JUGOSLAVIJO IN ROMUNIJO

Bukarešta, 23. okt. — V Bukarešti so ustanovili društvo za kulturno sodelovanje med Jugoslavijo in Romunijo. Jugoslovanski Poslanik v Bukarešti je v govoru poudaril, da so narodni Jugoslavije in Romunije v skupnosti narodov, ki odkrito želijo pravičen in trajen mir ter se zanj borijo.

ROMUNI V JUGOSLAVIJI UŽIVAJO VSE PRAVICE

Bukarešta, 25. okt. — List "Contemporanul" piše, da uživajo romunske manjšine v Jugoslaviji popolno svobodo kulturnega udejstvovanja in vzdržujejo književno revijo, tiskano v romunskem jeziku. List pripominja, da živijo v Jugoslaviji mnogi Romuni, katerih prosvetno in književno delovanje je zelo obsežno.

ŠPANSKI MLADINCI NA POTI V JUGOSLAVIJO

Milan, 23. okt. — V Milan je prišlo 30 španskih mladincev, od koder bodo odpotovali v Beograd, nato pa na delo na mladinsko progo Šamac-Sarajevo.

GRCIJA
Vkljub vsem poročilom, v katerih se dnevno poroča o porazu in celo o kapitulaciji grških gerilcev položaj istih je precej drugačen. Grška Narodna Osvobodilna fronta je tekom svoje junaške borbe

osvobodila precejšnji del ozemlja, na katerem je že postavila civilno vlado. Dekret o imenovanju Ljudske vlade nosi podpis junashkega vodje grških gerilcev generala Markota.

Angleški časnikar Barder, znan kot nasprotnik novih demokratičnih držav, nam je nehotě s številkami povedal, da so Severnoamerikanci, kateri hočejo povzročiti novo vojno. Rekel je: "dali so že dvestopetdeset milijonov, v načrtu imajo dati še 90 milijonov, vkljub temu je položaj slabši, kakor nikdar poprej." To se pravi, da kot izgleda Amerikanci bodo prisli ob miljone in ob Grško.

CESKA

Prišel se je kongres Sozialdemokratske stranke. Predsednik iste je v otvoritvenem govoru pojasnilo da se ne mislijo združiti s kom. stranko, pač pa, da lahko skupno nastopajo.

ITALIJA

Po celi Italiji raste veliko nezadovoljstvo proti De Gasperijski vladi, kateri vkljub dolarski pomoči ne more najti pravilne rešitve. Demostracije in spopadi so na dnevnem redu, se razume, da vso krivdo, se natancno po Marshallovem kopitu vedno pripisuje komunistom. Vlada je zagrozila komunističnim poslancem, da se bo proti istim poslužila vseh moči, na kar so ji isti odgovorili: "Ne javnost, in ne delavstvo nima več zaupanja v vas ker niste sposobni braniti republike pred fašisti". — Socialistični in kom. voditelji so spomnili vlado, da ako hoče preprečiti civilno vojno mora uničiti fašizem in njegovo časopisje.

ROMUNIJA

Ani Pawker aktivni članici kom. stranke je bilo povereno zunanje ministrstvo.

Namesto štirih desidentov liberalne stranke, so stopili v vlado 1 član kmečke fronte, 1 socialist in 2 komunisti.

NEMČIJA

Severnoamerikanska okupacijska oblast je sporočila, da Otto Kuhn je pobegnil iz zapora. Omenjeni je načeloval napadalnim tolpatom "S.S." in je imel biti izročen, kot vojni zločinec vladni FLR Jugoslaviji.

DOMAČE VESTI

Povrnil se je v Buenos Aires Polnomocni Poslanik F. L. R. J. v Argentini General Major Francé Pirc

Kakor smo javili v zadnji številki in po več dnevi pričakovanja, je Minister F. Pirc dospel z letalom v pondeljek 17. t. m. ob 3 uri pop.

Ministra F. Pirc so v Moronu pričakovali in ga pozdravili glavni tajnik poslaništva F.L.R.J. Bogdan Popovič, Socijalni in trgovski atase Dalibor Soldatič in Karlo Žagar in večje število uradnikov, kakor tudi zastopniki Osrednjega Jug. Sveta, Izseljenikega Vestnika in raznih organizacij ter soproge omenjenih.

Tudi delegacija Slovenskega Sveta in Slovenskega Glasa je bila prisotna ob prihodu našega Ministra ter ga pozdravila v imenu Slovencev.

Prijazen in dobre volje je Minister Pirc stisnil roke in odzdravil vsem prisotnim ter se nato odpeljal v svoje zasebno stanovanje.

Ministru Pircu kličemo ob njegovem povratku: pozdravljen in dobro došel spet med nas!

Skupina rojakov in zastopnikov, ki so na letališču v Moronu pozdravili Ministra Pirca ob njegovem prihodu

NA ZNANJE

Ponovno nas naši naročniki in razni rojaki povprašujejo glede pošiljatve zabojev v domovino. Sporočamo vsem, da to lahko storite potom Koordinacijskega Odbora za Pomoč Jugoslaviji, ki sedaj posluje v prostorih Osrednjega Jugoslovanskega Sveta v Avdi Santa Fe 2944 - T. A. 41-3117.

ZRTEV AUTOMOBILSKE NESREČE

Pred mesecom dni, se je težko ponesrečil Franc Žorž, dobro poznan v naši naselbini. Rojek Žorž se je napotil obiskati zdravnika in ko je hotel vstopiti na kolektivo se je ta že začel premikati in je vsled tega padel pod kolesa ter zadobil težke notranje poškodbe. Nahaja se v italijanski bolnici. Rojaku F. Žoržu želimo skorajnjega okrevanja.

BOLEZEN

V italijanski bolnišnici se nahaja že več časa interniran rojak Samokec Peter, kjer je moral iskatи primerne zdravniške oskrbe. Rojaku Samoketu želimo skorajnjega okrevanja.

PORVATEK

Dne 26. t. m. odpotuje v domovino naš aktiven tovariš Valentin Černe. Odpotuje s parnikom Argentina. Tov. Černetu želimo srečen povratek in veselo bivanje v osvojenem Solkanu.

POLJSKA

Stanislav Mikolajczyk, izdajalec lastnega naroda in kot tak v službi imperializma se ni čutil več varnega, zato je s pomočjo Angležev in Amerikancev skri-

voma pobegnil. Začasno se mudi v Angliji od koder bo šel v Severno Ameriko med svoje prijatelje.

OPERACIJE

Prejšnji teden je bila v porodnici Rivadavia operirana Justina Cotič, mati naših društvenih delavcev Ferdinanda in Ludvika. Operacija je prav dobro iztekla in želimo jo, da se čimprej povrne na svoj dom.

Po dolgem bolehanju je bila pred dnevi operirana na slepiču v Sanatoriju Moreno naša rojakinja Leopoldina Leban por. Volčič, ki se pa že nahaja v krogu svoje družine na svojem domu.

POROKA

V soboto, dne 15. t. m. sta se poročila Viktor Raubar in Ema Luin. Svadba se je vrnila v krogu sorodnikov in prijateljev. Obilo sreče!

ISČE SE

Jože Ferjančič, doma iz Manč, okraj Vičava, Slov. Primorje poizvedu za naslov svojega strica Stefana Ferjančiča iz Manč Štev. 27 (po domače Gregorjevi), ki se nahaja že več let v Argentini in nobenega glasu ni od njega.

Kdor bi zanj vedel je naprošen naj sporoči na zgoraj omenjeni naslov ali pa Alojziju Kodre - Pje. José Podestá No. 2970, Buenos Aires.

STORKLJA

Dne 19. t. m. je obiskala štoklja hišo tov. Josipa Mozetič in soproga Agato ter jim podarila prvorjenčka kateremu so nadeli ime Richard Oskar. Častitamo!

Casa "VILLA REAL"

— SEPELIOS DE CALIDAD —
LUJOSOS AUTOS PARA CASAMIENTOS.

— de —

Víctor M. Herrera

Consulte:

Avda. FCO. BEIRO 5000
esq. Bermúdez

U. T. 50 - 4791

Vesti iz Organizacij

OSTAVKA

Slovenski Svet je na svoji redni seji, dne 17. t. m. prejel pismeno ostavko tov. Stanislava Baretto v kateri pojasni, da vsled prevelike zaposlenosti v svojih stanovskih zadevah mu je nemogoče še nadalje izpolnjevati svojih dolžnosti pri Slovenskem Svetu in uradništvu Slovenskega Glasa.

Kakor je vsem znano je tov. Baretto izpolnjeval tajništvo mesto Slovenskega Svetu in bil sourednik Slovenskega Glasa.

Ostavka je bila sprejeta in Slovenski Svet se tov. Baretto zahvaljuje za njegovo dosedanje delo.

Slovenski Svet.

*
Uredništvo Slovenskega Glasa se tem potom zahvaljuje tov. S. Baretto za njegovo dosedanje sodelovanje pri uradništvu Slovenskega Glasa.

Uredništvo Slov. Glasa.

G. P. D. S.

Vabi tem potom vse člane in članice na članski sestanek, kateri se bo vršil dne 30. Novembra točno ob 5 uri popoldne. Ker so na dnevnom redu zelo važne točke, je prepotrebna udeležba vseh članov.

Odbor G.P.D.S.

D. K. D. "LJUDSKI ODER"

Vabljeni ste vsi člani in članice na izvanredni občni zbor, ki se vrši v soboto 13. decembra ob 9 uri zvečer. Na dnevnom redu so poročila predsednika, tajnika in blagajnika.

Ta zadnji občni zbor našega društva je zelo važnega pomena radi združitve našega društva v bodoči "Slovenski Ljudski Dom".

Odbor.

NEDELJSKI "LUNCH" S.Ž.M.O.

Minulo nedeljo smo bili na "lunchu", katerega je organiziral ženski meddruštven odbor. Vabilo se je odzvalo prav lepo število naših rojakov. Tudi lahko potrdimo, da kakor vedno, so nas naše ženske prav lepo postregle in vse so bili prav zadovoljni, saj ni nicesar manjkalo na mizah.

Pa ne samo to, da so se pridno pripravile, da nas dobro postrežejo, šla so par tednov prej na delo in obiskale vse naše trgovce, da so ti kaj darovali za srečkanje. In res so pridne, ker "priberačile" so mnogo lepih dobitkov. Za srečkanje je vladalo veliko zanimanje, čeprav je bila cena srečk, ne še precej, ampak prav "slana". Udeležencem so na ta način še precej izpraznile žepe. No, pa nič zato, saj s tem nas niso opeharile, ker vse vemo, da je šel čisti dobiček za pomoč našim vojnim sirotam v domovini.

Veseli nas, da vidimo žene naših

Jekše Ektor

MIZARSKA DELAVNICA

Dr. Luis Belaustegui 4466

U. T. 67-3621

RUDOLF KLARIC

INDUSTRIJA ELEKTRIČNIH IZDELKOV

BUENOS AIRES

JOSE BONIFACIO 663

društev tako skupno in složno na delu in želimo jim čimveč uspeha tudi v bodočem delovanju.

U. S. J. — SLOVENSKI ODBOR

Prispevki za rekonstrukcijo F. L. R. Jugoslavij

Orednji Odbor.

Prispevali so:

Po \$ 40.—: Alojz Može in družina Hrib.
Po \$ 20.—: Alojz Stok in Jurij Stok.
Po \$ 30.—: Franc Ferfilo iz San Augustin.

Skupaj \$ 110.—.

Nabранo potom tov. Ivana Cerar:

Po \$ 100.—: Ivan Cerar.
Po \$ 50.—: Ivan Bartol in Peter Cerar.

Po \$ 20.—: Ivan Urmaš in Ivan Šivec.

Skupaj \$ 240.—.

Pododbor Saavedra in Dr. Ivan Cankar:

Nabranlo potom tov. Turel in Kaluža:

Po \$ 100.—: Albert Kodelja.

Po \$ 50.—: Josip Slejko in Angel Dominik.

Po \$ 25.—: Lina Cian, Alojz Colja in Bogoslav Petrinja.

Po \$ 20.—: Angel Knez, Pavel Trebec, Ivan Podbršček, Ivan S. P. Legera, Ivan Korošec, Franc Komjanc, Jožef Novak, Ivan Iljaš in Roucev y Vallich.

Skupaj \$ 455.—.

Nabranlo potom tov. Bergoč:

Po \$ 30.—: Karel Vidau.
Po \$ 25.—: Emil Germek in Miroslav Bergoč.

Po \$ 20.—: Srečka Ostroška por. Suban, Rudolf Dominiko, Albert Kerševan, Ivan Kerševan, Anton Tronkar, Ivan Surina, Matija Česnik, Alojz Uršič, Jožef S. Klince in Rudolf Juren.

Skupaj \$ 280.—.

Nabranlo potom tov. Ivana Terčič:

Po \$ 50.—: Franc Simčič.
Po \$ 30.—: Ivan Terčič.
Po \$ 20.—: Bernard Štekar.

Skupaj \$ 100.—.

Nabranlo potom tov. Franca Sulič.

Po \$ 30.—: Josip Markuža, Valentín Štolfa in Anton Rijavec.

Po \$ 20.—: Josip Povšič, Štefanija Lozej, Ciril Ličen, Alfonz Peric, Alojz Baša, Franc Boštjančič, Franc Sulič in Karlo Suban.

Skupaj \$ 250.—.

Nabranlo potom tov. Križnič in Winkler:

Po \$ 50.—: Ivan Verčon.
Po \$ 40.—: Alojz Metljak.

Po \$ 0.—: Viktor Metljak.

Po \$ 25.—: Anton Čok.

Po \$ 20.—: Franc Gomišek, Anton Bajt, Alojz Švagelj in Viktor Štokelj.

Skupaj \$ 225.—.

Nabranlo potom tov. Baje:

Po \$ 20.—: Karlo Benčič, Anton Skuk, Anton Bregar.

Skupaj \$ 60.—.

Nabranlo potom tov. Bezin:

Po \$ 20.—: Dušan Kneževič.

Skupna svota nabranja od Pododbara U. S. J. in Ivan Cankar \$ 1.390.—.

V prejšnjih številkah objavljeno \$ 0.e
V prejšnjih številkar

objavljeno \$ 11.810.—

V današnji 1.740.—

Skupaj \$ 13.550.—

Pozor člani in članice naših slovenskih društev!

Po sklepu širše seje Slovenskega Sveta skupno z odbori naših društev, ki se je vršila v nedeljo, dne 16. t. m. se vrši v NEDELJO, dne 21. DECEMBRA t. l.

Občni Zbor

zdržanih naših društev, oziroma našega SLOVENSKEGA LJUDSKEGA DOMA.

Dolžnost vseh članov in članic je, da se občnega zbora udeležijo v popolnem številu, da izkažejo svojo narodno zavest in združitev podprejo za postaviti en velik in močan SLOVENSKI LJUDSKI DOM.

Več podrobnosti v prihodnji številki Slovenskega Glasa.

IZ CORDOBE

Dne 28. septembra je tukajšnji odbor Ženskega odseka "Svobodna Jugoslavija", organiziral dobro uspešno čajanko, in sicer v prostorih katere je bila brezplačno na razpolago družina Kukanja.

Kolikor je znano, je zgoraj omenjeni odbor najprvo prosil za prostor tukajšnje društvo "Edinost", katero je odgovorilo, da po nekem sklepu računa za najemnino 50.— \$, katere pa da bo v našem primeru darovalo za pomoč domovini. Ne vemo komu služi to trgovsko zavijanje. Ali bi ne bilo dovolj plačano, če bi se Ženski odsek po čajanki društvo "Edinost" pismeno zahvalil, da je dalo prostor na razpolago brezplačno za prireditve, katere čisti dobiček je namenjen našim potrebnim v rojstnem kraju? Čemu deliti tako majhne svote, ki so določene v skupen namen?

Sicer je na čajanki vladalo veselo razpoloženje. Ženske so navadno na slihnih prireditvah glavne žrtve, namreč najprvo morajo pripraviti vse potrebno, potem pa še rojake povabiti, ki so največkrat lastne družine in prijatelji. Toda z nekoliko dobre volje in zavednosti se vse napravi, saj gre vendar za pomagati našim doma. Čistega dobička je bilo 128.50 \$.

Krojačnica "Gorica"

Franc Leban

WARNES 2191 Buenos Aires

Naproti postaje La Paternal

UDRUŽENJE SVOBODNA JUGOSLAVIJA — PODR. CORDOBA

Priredi 29. Novembra

VELIKO PRIREDITEV

v proslavo nove obletnice PROGLASITVE FEDERATIVNE LJUDSKE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE — 1943 - 29. NOVEMBER - 1947 —

v dvorani češkoslovaškega Kluba, Calle 10 št. 1469.

S P O R E D :

- 1) Argentinska in Jugoslovanska Narodna Himna.
- p) Pozdrav Predsednika in govor Tajnika o značaju 29. Novembra.
- 3) Gospodične Agata Gregorič in Plácida Gec, deklamacije.
- 4) Skupina U.S.J. zapoje "Lepa naša domovina".
- 5) Rudolf Vratni, deklamacija.
- 6) Skupina U.S.J. zapoje "Hej Slovani".

Po sporednu domača zabava in ples.

Cisti dobiček te prireditve gre za pomoč vojnim sirotam Jugoslavije.

Naj nihče ne manjka na tej proslavi narodnega praznika naše domovine F. L. R. Jugoslavije.

VSTOPNINA: Moški \$ 2.—; Ženske \$ 0.50.

Prireditveni Odbor.

PRISTAVSKI:

USAČEGA NEKAJ!

Vrnitev v domovino. — Skoraj po 20 letih bivanja v tukajšnji zemlji se poda v domovino — Rusijo — Štefan Erzia, svetovni znani mojster kipar. Ko je zapustil svoj dom ob Volgi in se je podal po svetu, da bi svojo umetnost pokazal svetu, je naletel na velike zaprake. Komaj leta 1927., ko je bil predsednik te države Alvear, ki je Erzia poznal že v Parizu in bil občudovalec njegovih del, mu je dovolil vstop na tukajšnjo zemljo. V teh 20 letih je Erza napravil umetniška dela, katera se nahajajo v raznih svetovnih muzejih. Največ jih je odkupila sovjetska vlada, da bodo šla z njim v domovino. Kot pravi Ezra sam, je vzljubil Argentino "kot svojo drugo domovino in jo smatra nekoliko za svojo"! Zato je leta 1936. ponudil deželnemu vladu v Córdobi, da vklesa v gozdu Angamira, orjaško glavo velikega Sarmienta, ki pa žalibog je ostalo vse le pri obljudah. Čeravno ni bila uslušana svoja prošnja, se je ponovno ponudil 1943. narodni vladu, da izkleše v gorovju Los Andes dve velikanski figuri, ki bi predstavljale San Martina in O'Higginsa v onem zgodovinskem objemu dveh amerikanskih osvoboditeljev. Za to delo je mislil porabiti celih šest let, toda tudi tarkat je ostalo vse le pri obljudah. Podal se je v domovino, kjer mu vlada nudi paviljon za svoja dela, katera bodo v Moskvi razstavljena v muzeju. Stem hoče ruski narod poplačati vsaj nekoliko temu zaslužnemu umetniku. V hvaležnost svojih rojakov, pa ima Erzia v načrtu postaviti v Uralih ogromno glavo velikega ruskega voditelja Lenina.

*

"Demokracija" pa ne za — vseh . . . — Pred kratkim se je vršilo zborovanje angleške sindikalne zveze. Tega zborovanja se je udeležil tudi severnoamerikanski delegat J. Richardson v imenu zveze ognjegascov. Ko je bil povabljen na tribuno se je v svojem govoru izrazil: "Mi ne dovolimo, da bi se kakšne druge države vmešavale v naše notranje zadeve, da bi s tem hoteli upeljati kakšen sistem proletarskega paradiža". Toda je bil takoj prekinjen z vzklikom: "Kaj pa je z zamoreci?" (Kakor je znano v Sev. Ameriki je 14 milijonov zamorcev, kateri nimajo volilne pravice). Hotel je še v govoru napadati Rusijo, a so se slišali glasovi: "Ne hodi sem žalit in napadat Rusijo" in tudi "vrzitega z odra". Tako so angleški zavedni delavci pokazali zastopniku, da ne maja samo besede ampak pravo demokracijo in to naj sevednoamerikanska "demokracija" izvrši v svoji hiši, šele potem naj uči druge...

Bratje vsi ednaki smo . . . — Pred časom se je vršila kampanja — ki je trajala več mesecov — za en tukajšnji skrajni levčarski list. Svota je bila pet dni pred določenim rokom prekoračena. Po tej statistiki je sodelovalo 14 narodnosti od teh je 7 slovanskih, kateri so skupno zbrali okrog 29 tisoč pesov. Največ so zbrali Judje in sicer čez 51 tisoč. Med temi narodi so bili tudi Italijani — katerih se računa okrog 4 milijone v tej državi — so pa zbrali skupno, reci in piši natančno: dvaintrideset pesov in 25 cts. Zato pa mogoče dotični časopis ni hotel objaviti naše zahteve po Primorski, ker se je gotovo zbal te "močne" podpore...

Domobranci na "svobodi"! — Te dni smo čitali pismo iz domovine v katerem pišejo: "Ko so Italijani zasedli Gorico, so slišali govorit po slovensko — bili so namreč nasprotniki nove Jugoslavije, ki so zbežali iz domovine". Seveda "kulturnosce" so jih takoj napadli, ti pa so začeli se izgovarjati: "Ne tepite nas, saj mi smo kot vi drugi, se borimo proti Jugoslaviji". Za odgovor so dobili "batine" s pripombo: "Vi ste tudi "sciavi" in ne spadate med nas". Mislimo, da za poskušnjo v novi "domovini" in še na "svobodi" nimajo kaj se pritoževat ti "domobranci".

*

Nočeojo čitat in vračajo . . . — Izseljeniški duhovnik "gospod" Janez se zadnje čase strašno "pritožuje", da mu naši rojaki vračajo njegovo revijo D. Ž. Mi pa se nič ne čudimo, ker kot piše zadnje čase more človek imeti "salamensko" dober želodec, da prebavi vso brozgo, ki se nahaja v reviji. Mislimo, da domovina se prav gotovo ne bo jokala po takšnih "sinovih", kot se nahajajo okrog te "zvišane" revije.

*

Ne dajo se vodit . . . — Imamo rojake, kateri so verni, toda s tem še ni rečeno, da bodo pustili, da se zasmahuje naše brate in domovino z raznih "prižnic" in tudi zvodil jih ne bo noben "gospod", da bodo verovali kar on piše, ki blati naš narod. Verjamemo tukajšni verniki raje bratom in sestram, kateri so tam in v pismih obrazložijo vse dobrote in tudi — težave s katerimi se morajo boriti, da ustvarijo boljšo bodočnost. Zato ni čuda, da D. Ž. ima vedno manj naročnikov...

*

Tudi propaganda . . . — Nekaj čudnega se vsem zdi, ko smo v zadnji štev. D. Ž. zagledali več oglasov, od katerih rojakov bi pa nikdar ne mislili, da bodo podprtli to revijo v času, ko se je začelo politično gonjo proti naši do-

movini. Upamo, da drugič bodo pomisilli komu dajo svojo propagando.

*

Višek cinizma . . . — V nekem španskem mestu, kjer se nahaja zaprtih okoli 600 političnih jetnikov se predstavi kaplan, da jim napravi pridigo, kot se spodbidi vsakemu "kristjanu". Ravno dan prej so pa oblasti ustrelile dva tovariša iz med te skupine. Ko je prišel ta "božji" služabnik, si je izbral ta dan za predmet: "Ne ubijaj!". Ko je začel pridigat zbranim jetnikom na velikem dvorišču trdnjave, niso mogli vzdržati na ta cinizem, ampak so mu vsi kot en mož obrnili hrbet....

*

Suša . . . — Naša dežela prenaša res svojevrstno sušo, toda po vesteh, ki prihajajo iz Evrope pa tam prekašajo vse suše. Na primer na Dunaju pravijo, da ne pomni zgodovina, da bi tako nizko padla Donava, kjer tik blizu mesta, so jo že kar peš prekoračili. Tudi na Holandskem v mestu Waastricht je reka Maas tako znižala, da se poznajo ostanki zidov nekega grada. Ta grad je bil zgrajen okoli leta 800 po Kr. v dobi, ko so "Vikingi" prišli v ta del Evrope.

*

Leteči zmaji . . . — Počasi nastopa vročina in ž njo bo prišel razni mrčes, kot komarji, muhe in podobno, tako da človek postane včasih res siten. Toda kaj bi se zgodilo, če bi začeli "brenčati" okoli nas one prazgodovinske "muhe", kot jih imenuje naslednje po-ročilo:

"Pred kratkim je prišla v Moskva ekspedicija, katera se je nahajala več mesecov v Uralih. Najbrž so iskali petrolejske vrelce, toda med raziskovanjem so naleteli na okostja nekakšnega mrčesa, ki je bil podoben "letčim zmajem" in so merile peruti od enega konca do drugega skoraj en meter. To "zverino" pa res še "flit" bi jo ne umoril..."

*

Zaradi strehe . . . — V Severni Ameriki v Čikagu, se je obesil 41 letni mož Rajmond Thill ter navedel, da stori to iz vzrokov, ker ne dobi stanovanja za svojo družino. V pismu, napisanem na sodnika pravi, da vsaki človek, ki ga je poprosil za stanovanje in mu povedal, da ima ženo in šest otrok, so mu kar na obraz zaprli vrata. To ga je razburilo, da se je obesil. Pa se dobi še kdo, ki ne veruje, da "pravica" je za vseh enaka posebno v "Ameriki" . . .

*

V tem svetovnem ravnu in kavsu naša kolonija uživa "ljubljeni" mir. Samo naši izvedenci "študirajo" v tem času bogastvo kolonije, koliko ga je in komu ga bomo dali. Zdi se mi, da po vseh študijah bo ostalo tam kjer je in mirna Bosna...

KAKRŠEN OTROK, TAK ODRASEL ČLOVEK

Vsek človek prinese s seboj na svet podedovane dobre in slabe lastnosti. Seveda se tudi pogosto zgodi, da imajo dobr starši tudi kakega slabega otroka, slab starši pa dobrega in tedaj se čudimo, kako je to mogoče. Dobre in slabe lastnosti se ne podelujejo samo po starših, temveč tudi po umrlih sorodnikih iz več rodbov nazaj. Tudi pravijo, da se slabe lastnosti hitreje podelujejo kakor dobre. Razloga tega je najbrže čisto preprosta: Vse, kar je slabega, je žilavo in trdrovratno, vse kar dobrega in lepega, je nežno in krhko. Človek s podedovanimi slabimi, morda celo z zločinskimi lastnostmi, ne more biti srečen in prav tako ne tisti ljudje, med katerimi tak človek živi. Ali bi ne bilo bolje na človeka in za družbo, da bi se tak človek nikoli ne rodil? Če pa se tak ljudje že rodijo tedaj bi bilo treba zatrepi njihovo plodnost. Niso redki primeri, ko otroci očitajo svoji materi, kako je mogla poročiti tako slabega človeka, kakor je njihov oče. Seveda se mati izgovarja, da takrat, ko sta se vzela oče ni bil tak. V resnici pa je bil prav tak in mati je najbrže to tudi vedela. Toda zaljubljeni ljudje mislijo samo nase in nikdar ne na otroke, ki se bodo rodili iz te zvez in bodo vse življenje nesrečni. Vsako dekle, ki se poroči, zato da si ustvari svojo rodbino in svoj dom, bi morala dobro premisliti, kakšnega očeta bo dala svojim otrokom. Seveda mora storiti isto tudi mož, ko si izbira ženo. Le iz dobrega semena bo vzklikla krepka in zdrava rastlina.

čim starejši postaja otrok, tem vidnejši so znaki podedovanih ali prirojenih lastnosti. Kako zgodaj že opazimo, če je otrok radodaren ali skop, redoljuben ali površen, miren ali nagle jeze, namiljen ali trdoršen itd. Prav kmalu tudi opazimo, kako je z otrokovo nadarjenostjo. Nekateri so manj, drugi bolj nadarjeni, redki pa so tisti, ki prinesajo s seboj posebne darove — izredne talente. Marsikateri otrok pa ki se v šoli ne uči prav dobro, skriva v sebi nagnjenje do kake posebne vede. Že priigranju v predšolski dobi opazimo lahko, kaj otroka posebno veseli in v tisti smeri bi bilo treba potem otroka vzbujati. Celo vidno duševno zaostali otroci imajo svoja posebna močna nagnjenja, samo da jih pri takih otrocih teže odkrijemo. Sleheni tak otrok zadrhti ob zvokih godbe.

Kakor hitro smo ugotovili pri otroku kako posebno dobro ali slabo lastnost, moramo takoj začeti z vzgojo, da pravilno usmerimo dobro in zatrepo v otroku slabu nagnjenja. Da pa bomo imeli uspeh v zatrjanju slabih nagnjenj, moramo neprehnomo dopovedovati otroku, kako slab je janj in kako ne bo nikoli srečen in priključen v družbi, če se ne bo znal obvladati, zatajevati in če se ne bo znal upraviti prirojenemu nagonu. Le če mu bomo prikazali njegove koristi in nesrečo, ki izhajajo iz tega, bomo imeli uspeh. Koliko manj zločinov bi bilo, če bi bilo mogoče v

(Sledi na naslednji strani spodaj)

BANCO POLACO S. A.

Único Banco Eslavo de Sud América

Sección YUGOESLAVA

Atendida por experto personal de esta nacionalidad.

- TRANSFERENCIAS DE FONDOS de Ayuda Familiar a Yugoslavia.
- CAJA DE AHORROS y CUENTAS CORRIENTES. Dos magníficos Servicios a disposición de la Colectividad Yugoslavia.
- SECCION DESCUENTOS. El Banco atenderá de inmediato su Solicitud de Crédito.

CONSULTENOS PERSONALMENTE O POR ESCRITO

TUCUMAN 462 BUENOS AIRES C. CORREO 390

KROJAČNICA "LA TRIESTINA"

Izdeluje po najmodernejšem kroju

DANIJEL KOSIĆ

Calderón 3098 - Devoto - Buenos Aires

T. A. 50 - 6228

TRGOVINA JESTVIN

Srečko Turel

TRELLES 1402 U. T. 59-4104

NOVO STAVBENO PODJETJE

Calle Ramón Lista 5552 — U. T. 64-1509
Za kalkulacije - Proračune in Firmo
obrnite se do novega konstruktorja

RUDOLFA STREHAR

Zasebno: Calle Virgilio 2941.

RADIO

Izdelovanje novih aparatov ter
vsakovrstna popravila izvršuje

JAKOB KREBELJ

CESPEDES 3783 (vogal Avda. Forest

Tel. Stev. 54 - 4650

PRIMORSKE VESTI

NA GORIŠKEM UVELJAVLJAJO FAŠISTIČNO RAZNARODOVAL. NO POLITIKO

Gorica, 15. oktobra. — Italijanski karabinjerji so na Goriškem uvedli raznarodovalno politiko, kakršno je izvajala v teh krajih fašistična Italija. V Sovodnjah pri Gorici je italijanski karabinjer kričal na ljudi, da so slovenski napisi na pročeljih hiš izzivane proti Italiji. Žene iz okoliških slovenskih vasi, ki hodijo na trg, prinovedujejo, da jih karabinjerji stalno zmerjajo, ker govore slovensko in križijo, naj nehajo govoriti tujo govorico, češ da so v Italiji.

Medtem ko se karabinjerji znašajo nad Slovenci zaradi slovenske govorice, fašistične skupine še naprej nemoteno rovarijo proti Slovencem in anti-fašistom. Skoro vsako noč eksplodira bomba pred stanovanjem Slovencev ali italijanskega antifašista. Te skupine, ki so organizirane v znani zloglasni "Divisione Gorizia", stalno groze Slovencev, predvsem onim, ki so bili partizani. Viktoriu Mavriču iz Gorice so grozili nad teden dni. Pri njem sta se pred približno desetimi dnevi zelasi dva člana "Divisione Gorizia" in zatevala, naj se zgledi pri njihovi komandi. Mavrič je zadevo takoj prijavil policiji. Pripadniki "Divisione Gorizia" so prišli naslednjega dne ob 4. zjutraj razbijat po vratih njegovega stanovanja. Podoben obisk so pojavili v nedeljo 12. t. m. Mavrič je pobegnil skozi okno svojega stanovanja in šel klicat policijo. Ko se je vrnil s policijski, je našel svoje stanovanje popolnoma razdejano. Napadači so vse premetali in odnesli s seboj vse, kar se jim je zdelo vredno. Dva izmed zločincev je policija prijela, ostali pa so zbežali. Eden izmed aretirancev je še na policiji v besnem napadu šovinizma kričal: "To grdo umazano raso je treba vso pobiti."

OBNOVA KOMNA

V težkih dneh nacifašistične okupacije je Komen pretrpel hude udarce; center našega Krasa je bil stodostotno požgan. Po osvoboditvi je nastala potreba obnove Komna težko vprašanje. ZVU je obnovitvena dela izročila raznim tržaškim gradbenim podjetjem, ki so vodila politiko dobičkarstva na račun žuljavih rok kraškega kmeta. Zato je tudi razumljivo, da

se obnova Komna ni izvršila, četudi je minulo od osvoboditve že dve leti.

Priključitvi k Jugoslaviji je vprašanje dokončne obnove Komna ponovno na dnevnem redu. Okrajni ljudski odbor Sežana je že nakazal potreben kredit. Minuli mesec pa je bil sestanek "Zveze vojnih oškodovancev", na katerem je bil sprejet sklep, da se ta prenosuje v "Obnovitveno zadružno Komen". Na sestanku je bil izvoljen nov upravni in nadzorni odbor. Tovariš tajnik Kosmina je orisal pomen delovanja obnovitvenih zadrug, ki niso dobičkanosna podjetja, ampak delajo v prid našemu ljudstvu in čimprejšnji izgradnji nove Titove Jugoslavije.

Obnovitvena zadružna je pokazala že dobre uspehe na raznih gradiliščih, pri katerih je zaposlenih že 150 delavcev. Kakor v borbi, hoče biti Komen tudi v obnovi zgled vsemu kraškemu ljudstvu.

SLOVENSKO-ITALIJANSKA ANTI-

FAŠISTIČNA UNIJA ZA S.T.O.

V nedeljo 26. oktobra je doživel Trst pomemben dan. Tov. Pogassi je odpril na ta dan drugi kongres Slovansko-italijanske antifašistične unije, ki je izvzenel v mogočno izpoved slovanskih ter italijanskih protifašistov na področju Svobodnega tržaškega ozemlja za ljudsko in demokratične svoboščine. SIAU predstavlja dokončno združitev Slovenov ter Italijanov z enotnim političnim, demokratičnim programom. Na kongresu, ki je bil ustanovni kongres SIAU za STO, je bilo govora o vseh perečih vprašanjih, ki zadevajo STO ter njegovo bodočo ureditev. Iz referata tov. Branka Babića povzemamo, da naša bodoča borba ne bo lahka, da more imeti Slovansko-italijanska antifašistična unija kot prvo in osnovno v svojem programu borbo za čimvečjo ekonomsko in politično neodvisnost Tržaškega ozemlja proti nameram anglo-ameriških imperialistov po našem političnem in ekonomskem zasluževanju. S prihodom guvernerja in uveljavljenjem statuta za Tržaško ozemlje se bo treba boriti za popolnomo demokratizacijo vsega našega javnega življenja. Slovansko-italijanska antifašistična unija bo morala vložiti vse sile, da bo Ustava Tržaškega ozemlja resnično demokratična. Svobodno tržaško ozemlje mora biti predstavnika demokratska republika Italijanov, Slovencev in Hrvatov. Vsa oblast na Svobodnem tržaškem ozemlju mora iz-

hajati, svobodno izbrana, iz ljudstva ter mora služiti ljudstvu. Bratstvo in enotnost enakopravnih Italijanov, Slovencev ter Hrvatov, zaščita koristi delovnega ljudstva in pravice človeka ter državljanja so temelji državne ureditve Svobodnega tržaškega ozemlja. Zemljščki odnosi morajo temeljiti na načelu, da naj pripada zemlja tistim, ki jo obdelujejo. Ljudska skupščina mora dejansko predstavljati suverenost ljudstva kot najvišji organ državne oblasti na Svobodnem tržaškem ozemlju. Zakonodajna oblast gre izključeno Ljudski skupščini, izvršna oblast pa vodi Svobodnega tržaškega ozemlja, ki jo izvoli Ljudska skupščina. Predsedstvo Ljudske skupščine mora odgovarjati za svoje delo Ljudski skupščini ki ga vsak čas lahko odpokliče ter izvoli novega. Samoupravne enote naj vodijo njihovi prebivalci po svojih svobodno, neposredno in s tajnim glasovanjem izvoljenih odborih kot najvišjih organih državne oblasti v odnosih lokalnega pomena. Začasni vladni svet mora biti formiran na demokratični osnovi, na osnovi proporcionalnega zastopstva, ki naj predstavlja resnični izraz političnih sil Tržaškega ozemlja. Do prihoda guvernerja bo Tržaško ozemlje cone A in cone B vsako pod svojo vojaško upravo. Nedvomno bodo gotove reakcionalne in politične sile v okviru Združenih narodov delovali na tem, da bi se sedanje stanje čim bolj podaljšalo in imenovanje guvernerja odlagalo v nedogled. Zato je težko predvideti čas prihoda guvernerja in prenehanja okupacijske oblasti vojaške uprave. Zaradi tega nam sedanja situacija nalaga, da usmerimo svoje napore k normalizaciji našega življenja, v kolikor je pač možno, ter da se borimo in da že danes vsa naša vprašanja rešujemo s perspektivo bodoče ureditve STO-ja, ne pa enostransko in pa v interesu gotovih reakcionalnih sil na škodo širokih slojev našega prebivalstva. Na kongresu je bila izvoljena komisija za pripravo osnutka ustave STO-ja ter je bilo sklenjeno, naj postane "Primorski dnevnik", glasilo Osvobodilne fronte za Slov. Primorje, glasilo Osvobodilne fronte STO-ja. Izvoljen je bil glavni svet Slovansko-italijanske antifašistične unije STO-ja, v katerem so najvidnejši predstavniki borbe za demokratične svoboščine italijanskega, slovenskega ter hrvaškega ljudstva na področju STO-ja. Kongres ter njegovi zaključki bodo služili borbi za splošno blaginjo širokih množic in trajni mir. Sprejeta resolucija proglaša potrebo utrjevanja in razširjenja Ljudske fronte na vse poštene državljane, ter izraža zahtevo po sodelovanju zastopnikov SIAU-a v vseh organih javne uprave, da se na ta način napravi konec dosedanjemu monopolu v korist manjšine prebivalstva ter na škodo celotnega prebivalstva. Resolucija vsebuje nadalje zahtevo, da se s trgovinskimi sporazumi z vsemi državami našega zaledja pospeši razvoj gospodarstva na področju STO-ja. Ustanovni kongres je končno ugotovil v politiki in v ukrepih okupacijske vojaške uprave očitno kršitev mirovne pogodbe, zahtevajoč, da Varnostni svet Organizacije združenih narodov doseže od okupacijske obla-

sti obveznosti, ki potekajo iz določenih pogodb.

SKANDAL BREZ PRIMERE

174 intervencij je napravila od 1945 pa do današnjega dne uprava venskega narodnega gledališča za Trst. Zaveznško vojaško upravo, da gledališko dvorano. Slovensko gledališko je životlino po raznih sobah in dvoransko. Letos najdemo slovensko gledališče v eni sobi v neki hiši ob robu središča. Doslej je ostalo le pri vijudnikih besedah. Naši pozrtvovalni umetniki niso našli pri ZVU nobenega znanja, nobenega upoštevanja. Ta stveni primer preziranja slovenske kulture ne dejavnosti predstavlja škandal, ki ga označuje "Primorski dnevnik" kot škandal 20. stoletja.

FAŠISTIČNI DIVJAKI V GORICI

Konec oktobra so neznanci bombo pred kuhično revne delavke Berce, stanujoče v ulici Brigata Casale v Gorici. Vnjeni odsotnosti so gorili divjaki v državni vzdoljnosti. Divjaki vdrli v njeno stanovanje ter odnesli in uničili vse, kar jim je bilo pod roke. Ob eksploziji bombe je uničeno še tisto revno pohištvo, ki je bilo od divjaškega napada. Bercetova je 20 let služi svoj vsakdanji kruh s delom v tovarni in mora razen tega beti še za svojega mladoletnega sina. Širiška policija ni pokazala doslej nobega zanimanja za brezobzirne napade.

ENOTNI SINDIKATI SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

V nedeljo 19. oktobra se je sestal Trstu prva teritorialna skupščina Enotnih sindikatov vsega Svobodnega tržaškega ozemlja. Prvič v zgodovini sindikat

TALLER MECANICO DE PRECISION

J. STRASAK — CARDONA
y DANEK

Especialidad en matrices, embutidos, máscaras, tornería, soldadura autógena, etc.

ASUNCION 5210 VILLA DEVOTO

Ferdinand Cotić

Trgovina z železnino

Lope de Vega 2989

U. T. 50-1383

Krojačnica

LEOPOLD USA

G. JERKIC & P. ROJC "HOTEL ALPINA"

Nasproti postaje "Huerta Grande"

SIERRAS DE CORDOBA

Med gorami v višini 1000 m.

ODPRT CELO LETO,

*Krojačnica Stanislav Maurič
VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK*

TRELLES 2642

T. A. 59 - 1232

RESTAURACIJA IN BAR

Peter Benčić

Lastnik.

INDEPENDENCIA 4202

BUENOS AIRES

Izbrana smo videli v povojni dobi združenje delegatov vsega ozemlja. Slovence, Italijane in Hrivate v enotni sindikalni organizaciji. V skladu z novo državno politično uredbitvijo Trsta ter njegovega ozemlja bila izvršena tudi v strukturi Enotnih sindikatov ustrezna sprememba. Enotni sindikati delavcev in nameščencev za Slovensko Primorje in Trst so se reorganizirali v Enotne sindikate Svobodnega tržaškega ozemlja. Ustanovni kongres tržaškega sindikata je potekel v znamenju učinkovitega borbenega duha, ki je zajel delovno ljudstvo Trsta ter njegovega ozemlja. Ljudstvo sindikalnih organizacij je še posebnega pomena v sedanjem času, ko snujejo demokratične sile vsega vrata široko demokratično ljudsko fronto obrambi neodvisnosti in miru proti manjšim imperialističnim in vojno hujškim silam.

ZADRŽNISTVO NA VIPAVSKEM

Pred 53 leti so v Vipavi ustanovili "Sadarsko-vinarsko društvo". Večji razmah kaže našto šele po drugi svetovni vojni, ko je društvo samo vzel oblast v svoje roke. Društvo se je reorganiziralo in preimenovalo v "Sadarsko-vinarsko zadružno", ki danes že 920 članov. Danes je v gorivih dolini vključenih v zadružno 40% vseh vinogradnikov, v spodnjem Vipavskem dolini pa 60%. Zadružna je odkušala 79 vagonov vina in nad 36 vagonov grozdja.

SLOVENCI V ITALIJI ZAHTEVAVO AVTONOMNO ŠOLSKO UPRAVO

Na seji glavnega odbora Demokratične partije Slovencev v Italiji, ki se je vrnila v Gorico, je bil sprejet sklep o ustanovitvi Učiteljske zveze. V posebni resoluciji izražena zahteva rimski vladi, naj prebereta Slovencem avtonomno šolsko skrbstvo, ki bi bilo direktno podrejeno Ministerstvu za prosveto v Rimu. Sprejet je tudi predlog, da ustanovi slovenska manjšina v Italiji Slovenski manjšinski zbor, ki se bo povezal z vseslovenskim zborom.

PROTESTNA STAVKA ZARADI KRIŽNE OBODBE PETIH DELAVEC
Obodba petih tržaških delavcev ladje Sv. Marka pred višjim zavezniškim sodiščem je vzbudila med tržaškim prebivalstvom silno ogroženje. Tržaški delavci vseh tovarn so zapustili delo znak protesta. Izglasovali so protestne rezolucije proti angloameriški okupacijski manjšini, izražajoč zahtevo, naj se čim prej uvede sodna razprava ter oprostijo kriveno obsojeni delavci.

PISALNE IN RAČUNSKE STROJE

Prodajam, kujujem ter izvršujem vsakovrstno popravljanje v tej stroki.

ANTON VOGRIC

Esmeralda 633 - III n. O.
T. A. 31 - 1774**Dr. Hinko Halpern**

Specijalist notranjih bolezni
ordinira vsak dan od 16 do 20 ure
San Martin 955 - 1 nad. - dep. C
U. T. 32-0285 in 0829

IVARNA — Krogišče in Keglišče
PODGORNIK FRANC
arnes 2113 La PaternalOVARNA POHISTVA
VINKO ROGELJ
BLANCO ENCALADA 249-261
ILLA ESCASO U. T. 652-0133**IZGON JUGOSLOVANSKEGA PREDSTAVNIKA IZ TRSTA**

Zavezniške oblasti so pozvali podnacelnika jugoslovanske gospodarske delegacije pri zavezniški vojaški upravi v Trstu Rudolfa Kureliča, da takoj zapusti angloameriško področje. Kot vzrok se navaja kršitev pogojev, pod katerimi so bili člani jugoslovanske gospodarske delegacije sprejeti v odsek ZVU za razpravljanje o vprašanjih obojestranskega interesa. Pravi vzrok je pa v tem, ker je R. Kurelič dejal na posebni tiskovni konferenci, da je jugoslovanska delegacija najodločneje protestirala proti zahtevi, da se naj odstrani iz razstavnih prostorov turistični zemljepis Jugoslavije ter da je jugoslovanska delegacija smatrala to zahtevo za provokacijo, proti čemur je tudi jugoslovanska delegacija najodločneje protestirala. Te besede, izrečene na tiskovni konferenci, naj bi torej bile "dogodek izzivalnega in propagandističnega značaja", zaradi katerega se je zavezniška vojaška uprava v Trstu odločila za barbarski izgon jugoslovanskega predstavnika.

SMRTONOSEN SUNEK S ŠKARJAMI

59 letnemu delavecu Romanu Bizjaku se je približal pri novem pristanišču 45 letni Virgil Zamula od Sv. Sobote, ki je navalil na Bizjaka. Med spopadom je potegnil Zamula škarje in zabodel Bizjaka v hrbot. Zaradi posledic rane je Bizjak v bolnišnici podlegel za poškodbami in je umrl. Zamula so zaprli. V ozadju je ljubosumnost.

PRAZNIK SLOVENSKE PESMI V ZGONIKU

Množice ljudstva so se zbrale v Zgoniku, kjer so z lepim uspehom nastopili pevski zbori iz Zgonika, Devina, Sesljanja, Vižovlj, Cerovelj, Medje vasi in Štivana, nadalje iz Saleža, Samotorice, Gabrovce, Prosek-Kontovela in Šempolaja. Opazilo se je, da pojejo nekateri zbori že v dovršeni umetniški obliki in je treba v tem pogledu priznati prvo mesto Kontovel-Prosek. Peski program je otvorilo šest domačih deklet s simboličnim nastopom po melodiji himne "Naprej zastava slave".

POŽIGALEC TRŽAŠKEGA NARODNEGA DOMA ŠE VEDNO NA SVOBODI

Trst, 12. sept. Kakor poroča "Primorski dnevnik", se je pojavit v Trstu squadrist Acquafresca, ki je bil član squadristične skupine, katera je 13. julija 1920 začela Narodni dom v Trstu last tržaških Slovencev. Acquafresca je baje prvi zanetil ogenj in vzpodobil pajdaše. Izredno sodišče v Trstu je pred časom izdalо nalоg za njegovo aretacijo, vendar je že prej pobegnil iz Trsta. Sedaj se svobodno sprehaja po tržaških ulicah. "Primorski dnevnik" vprašuje, če nalоg za aretacijo morda ni več v veljavi.

TRGOVINA ČEVLJEV BELTRAM

Vas po domače postreže.
Pridite, pa se boste prepričali!
Se priporoča

Albert Beltram
DONATO ALVAREZ 2288
Buenos Aires

MIZARSKA DELAVNICA "LA PRIMERA"

Lastnik:
PETER JONKE
Se izdeluje vse v to stroko spadajoča dela.

PASOS LOS ANDES — RIO CEBALLOS
CORDOBA

SLOVENSKA BABICA

Filomena Beneš de Bilek
LIMA 1217. U. T. 23-3389. Buenos Aires

O nasih železnicah v Primorju

S priključitvijo Slovenskega Primorja in Istre k FLR Jugoslaviji se je omrežje jugoslovanskih državnih železnic povečalo za okroglih 380 km, od katerih so vse proge — razen postaje in postajnega območja na Reki — prešle v področje glavne direkcije za eksplotacijo železnice v Ljubljani.

V podrobrem gre za naslednje proge:

1. Podbrdo državna meja — Gorica Sv. Gora (56 km).
2. Gorica — Sv. Gora (Gorica-Sv. Marko) — Prvačina — Repentabor državna meja (38 km).
3. Prvačina — Ajdovščina (15 km).
4. Postojna državna meja — Sežana državna meja (62 km).
5. Št. Peter na Krasu — Reka (57 km).
6. Divača — Pulj (122 km).
7. Herpelje — Kozina — Boršt državna meja (10 km) in
8. Kanfanar — Rovinj (21 km).

Ko smo pred dnevi v vsej naglici prevozili glavni dve prometni žili, ki vodita iz Gorice proti jugu in severu, smo med potjo samo površno lahko opazovali slike razdejanja, ki so se nam nudile po železniških svetu skoraj na vsak korak. Tu očitno ni šlo za divjanje in uničevanje posameznikov, tu ni šlo za izgrede in izpadne nekaterih, ki so kdo ve zakaj izlili svoj bes nad mrtvo stvarjo, tu je moraliti za smotorno razdiralno delo pobesnelega in sadističnega uničevalca, ki je imel zasedene te kraje, da jih — če že ne gre drugače — izroči tistim, ki imajo pravico do njih, opustošene, oropane in razdejane.

*

Postaja Gorica — Sv. Mark — mislimo, da jo bo treba čimprej preimenovati tako, kakor bomo preimenovali našo novo Gorico — je še vsa v starem. Naši so še nekaj dni tamkaj in niso še utegnili spremeniti njenega vnanjega lica. Poslopje je kolikor toliko ohranjeno — prav toliko kakor vsako, na katero so količaj še računali tudi okupatorji — in tudi tirne pravne so dovolj v redu. Neposredna zvezza s severnim kolodvorom bo urejena v kratkem: do tedaj pa ajdovški vlak tukaj obrača in vozi nato po tržaškem tiru do Volčje drage. Tudi tukaj so se obnovitvena dela na izloženih odsekih že pričela, tako da bo proga od severnega kolodvora do Ajdovščine kmalu tekla po svojem.

Zobozdravnik
Dra. Samoilović
Dr. Feliks Falicov

Sprejemata od 10—12 in od 15—20 ure
DONATO ALVAREZ 2181

INDUSTRIJA PÁPIRJA

WIDER

Andrés Fereyra 3965 U. T. 61-2260
Buenos Aires

MEHANIČNA DELAVNICA JOSIP HLAČA

Villa Real 140. J. Ingenieros. U. T. 757-640

EDINA SLOVENSKA ESTAVBENIKA V SAAVEDRI

ANDREJ BOŽIČ in SIN

Tehnična konstruktorja

Ruiz Huidobro 4554-58 U. T. 70-6112

NOVO STAVBENO PODJETJE**R. Strehar - J. Lisjak**

Calle RAMON LISTA 5552
Za kalkulacije, Proračune in Firmo obrnite se do novega konstruktorja
RUDOLFA STREHA — Zasebno: Calle Virgilio 2941

Volčja draga je hudo trpela; postajna poslopja so samo v zidovih in tudl na prave so močno zanemarjene. Dela nas takoj čaka še mnogo. Podobna je slika v Prvačini, kjer je tov. šef domaćin že na hitro uredil dva zasilna uradna prostora. Vse je to seveda še v prvih početkih.

Na ajdovsko progo preidemo preko desega mostu čez Vipavo, kajti lev je delno porušen in leži v vodi. Še dve postajici (Dornberg in Batuje), potem pa smo že na območju prejšnje cone B. V Kamnjah je postajica že vsa bela in v cvetju, stražar in njegova žena sta vložila mnogo truda, da je tako lična. Tudi v Dobravljah in Sv. Križu se pozna, da je bilo na delu okrog teh postojank že mnogo pridnih in skrbnih rok.

Ajdovski kolodvor je spet oživel. Ljudje so se že odvadili tega, da ga imajo, toda od 16. septembra dalje je to drugače. Ob 9.04 tisti dan, se pravi dobrih nekaj ur po vkorakanju naše slavne armade v Gorico, je tja že prispev prvi vlak. Ni imel salonov, ni imel leska in bleska, toda prišel je — na hitro sestavljen in pognan — z godbo in kipečimi prsi osvojenih Goričanov. Kar sami od sebe so si potniki tega prvega vlaka po tolikem času krenili v sprevod na Titov trg v Ajdovščini in dali duška veselju, da so spet po železnici zvezani s svetom. Življenje delovnih ljudi teče naglo in Ajdovščina bo se doživila take povorce, kajti naše proge morajo odondod še drugam v naše kraje, še po krajši poti do srca svoobdne domovine.

Od Prvačine se v strmem vzponu dviga odcep nekdanje glavne državno-železniške proge čez Kras do Trsta. Samo do Rihemberka je mestoma že uporabna, od tam

FARMACIA "SOLE R"
Servicio nocturno de urgencia
Avda. Feo. Beiró 4984 U. T. 50-2079**KJOSKO "EDUARDITO"**

Prodaja časopisov, revij, cikaret in sladčic.
Avda. F. Beiró 5709

SLOVENSKA JURIDIČNA PISARNA

Odškodnine, Odslovitve, Nezgodne, Dedčine in vse Sodnijske Tramitacije
Uradne ure: od 18 do 20

DIAGONAL NORTE 1119 - Piso 8
Escritorio 823 (Nasproti Obelisku)
T. A. 35 - 6243 Buenos Aires

KROJACICA**Franc Melinc**

Paz Soldan 4844 U. T. 59-1356

RAZPRODAJA KRUHA TROBEC GÜSTIN

Dovažam na dom
Heredia 477 U. T. 51-7165

Dr. A. Kirschbaum
Dra. María Kirschbaum
ZOBOZDRAVNIKA

LOPE DE VEGA 3382 U. T. 50-7387

JUGOSLOVANSKA GOSTILNA V MUNRO
JANKO POLIAK

Ituzaingó 4267 MUNRO

LA VOZ ESLOVENA

EDITADO POR EL CONSEJO ESLOVENO FORMADO POR TODAS LAS SOCIEDADES ESLOVENAS

dalje pa ji je vojna zadala strašne udarce. Razen objektov na proggi, med katerimi je nekaj potrebnih skoraj popolnega popravila, so hudo prizadete tudi vse visoke stavbe, najbolj na postajah v Rihemberku, Štanjelu in Dutovljah. Seveda bo treba temeljito obnoviti tudi vse ostale naprave, kakor signalne, brzovne itd.

Od postaje Sv. Marka v Gorici je po trikotu do severnega kolodvora 2,5 km znamenite pa obenem žalostne vožnje. Ze vse, kar smo videli dozdaj, je ena sama obožba tistih, ki so tukaj rezali zemljevid v slovenska tla. Na tej poti ob robu goriškega mesta pa mora človek onemesti ob zlobni preračunljivosti razmejitvenih komisij. Meja teče kmalu od postajališča v Št. Petru le še nekaj metrov vstran po goriških vrtovih ter se tukaj pred predoron pod Kostanjevico približa do metra ali dveh daleč železniški progi. Slovenci so tu in Slovenci so tam in vendar so postavili začasno ogrado sredi med nje, kakor v zasmeh vsemu, kar so ves ta čas govorili o pravici do življenja vseh narodov.

Na goriškem severnem kolodvoru je burja skoraj stalen gost. Tudi danes prihaja precej sveža navzdol od Solkanca in že bolj živahnoplapajo velike naše zastave. Meja se drži ves čas ceste tukaj ob postajnem svetu. Toda ta cesta je prazna, sredi nje je žica, potem pa je spet vse pusto in prazno. Ljudje so se menda obrnili od tega kraja, da bi ne gledali te sramote. Pravijo, da zvečer prihajajo drugi, kajti pot v življenje vodi na našo stran.

Postaja v Gorici pod Sv. Goro je imela obsežne in moderne naprave, toda združeni fašisti in imperialisti so jih dolgo odnašali, da je ostalo tanjak skoraj samo že tisto, kar je bilo dobro pribito ali pa v razvalinah. Delavnški in kuriški kompleks je močno prizadet po bombardiranju in tudi tu nas žaka že veliko dela. Ali in kako bo ta postaja vključena v prometno transportni problem goriškega voza, je seveda odvisno od ostalih načrtov. Bodisi kakor koli, navzlic vsem prozornim računom naših sovražnikov smo po prometni plati rešili dovolj zdravih temeljev.

na katerih bo nova Gorica dobila lahko tudi hitre in sodobne železniške zveze.

Železna cesta v Soško in Reško dolino tja do Podbrda je zdaj vsa naša. Proga od Gorice do Jesenic je letos v obratu 39 let in je bila grajena v stari Avstriji z velikimi stroški za vojaške potrebe. Trasa poteka po težkem in goratem terenu v tesni dolini ob dveh bregovih Soče in Bače ter je gotovo ena najbolj romantičnih v Sloveniji. Minula vojna jo je težko zadela, predvsem dolgo vrsto drznih objektov na na njej. Predori so vsi v redu, mostovi pa močno zakrpani, med njimi najbolj avški tuk pred postajo v Avčah, kjer morajo potniki za enkrat še prestopati. Čuvajnice so z redkimi izjemami neuporabne, predvsem tiste, ki so bile na izpostavljenih mestih in blizu važnejših objektov.

Podobne slike neusmiljenega razdejanja nudijo skoraj vse postaje navzgor po dolini: Plave, Anhovo (malo manj) in Avče (docela). Goli zidovi štrle v nebu, po ruševinah se bohoti plevel, tir je zarasla trava. V Avčah so prostovoljni prvi dan dela po prihodu naših nakosili samo na postajnih tirkih osem voz sena; danes je postaja opleta in za silo že živi. Tudi povsod drugod so naši pionirji-železničarji krepko zagrabilii za delo in si uredili tolko strehe in prostora, da je promet vzpostavljen. Razmere se boljšajo iz dneva v dan, saj tukaj še bolj kakor kje druge delata delavec in kmet s skupnim gesлом: Zavihali smo rokave. Primorsko je treba obnoviti!

To je nekaj bežnih vtisov s priložnostne vožnje po progah od Gorice proti jugu in severu. Naj bodo zapisani predvsem zato, da bodo ohranjeni za tisti čas, ko bomo delali bilanco naše prve petletke. Tedaj bomo lahko primerjali, kaj zmore delovni človek v svobodni državi, ki se zaveda, da dela zase in za skupnost.

(Slov. Poročalec)

Prevozno Podjetje "GORICA" Lojk Franc

Villarroel 1476 U. T. 54-5172

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO

ANTON FORNAZARIĆ

España 558 — J. Ingenieros — F. C. P.
U. T. 757 - Santos Lugares - 271

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO

Kovinska Okna in Polkna

FRANC BANDELJ

Avda. de los Incas 5021 U. T. 51-5184

KROJAČNICA

J. R. BOŽEGLAV

Triunvirato 2891 U. T. 54-2629

BAZAR "DANUBIO"

D. UGLESSICH

Avda. San Martín 2902 U. T. 59-0838

RESTAVRANT "ČAVEN'

IVAN LEBAN

Lope de Vega 2931 Bs. Aires

STAVBENI KOVAC

FRANC COHA

Calderón 2779 U. T. 50-6655

Slovenska Cvetličarna "LOS ALPES"

Hostar Anton

Triunvirato 4223 U. T. 51-0732

MIZARSKA DELAVNICA

Izdelava pohištva

IGNAC KOŠER

Guido Spano 655 Munro, F. C. E.

TRGOVINA JESTVIN

"PRI ČERNICU"

C. Ramón Lista 5650 - U. T. 64-1509

"ALMACEN"

PETER ČUČIĆ

Excelsior 1500 - U. T. 757-301, Sáenz Peña

Reinaldo Wasserman

MEDICO

Nazca 2381 U. T. 50-2845

TRGOVINA JESTVIN "TRST"

S. C. MIHELJ

Charcas 3120 U. T. 72-4957

Recreo "Europa"

Pripraven za nedeljske izlete v Tigre.

Prevoz s postaje Tigre FCCA. do Recreo in nazaj:

Lastnika

BRATA ROVTAR

Tigre FCCA. — T. A. 749 - 589

Río Carapachay

RESTAURANT

MIRO MERKUŽA

LORIA 472

TRGOVINA JESTVIN

Oton Turel

ANDRES LAMAS 1265

U. T. 59-1892

Franç Stekar

Stavbinski podjetnik

Ramón L. Falcón 6371

U. T. 64-3084

RESTAVRACION

IVANČIĆ RUDOLF

Añasco 2622

ELECTRICIDAD Y PLOMERIA

JOSE RADAN

Bernaldez 1550 Buenos Aires

MECANICA Y ELECTROTECNICA

E. LOZEJ y W. COX

Avda. Riestra 1115 U. T. 61-0656

Stavbinska Kovača

G. ŠTAVAR & K. KALUZA

Laprida 2443

Florida, FCCA

FABRICA DE MOSAICOS

ALBERTO GREGORIĆ

Venta de materiales de construcción

Avda. Fco. Beiró 5671 U. T. 50-5383

TISKARNA

Rudolf Živec

Sarmiento 40

Caseros

T. A. 757 (Santos Lugares) 1101

PIZZERIA

EMIL LAURENČIĆ

Avda. Fco. Beiró 5315

T. A. 50-3525

F. HRADILAK

FIAMBRERIA — Puesto No. 8

Mercado "Las Magdalenas"

Fco. Beiró 5276 — T. A. 50-6990

Dr. SANTIAGO DOMINGO

ZARICH

Kirurgični zdravnik

Notranje bolezni za ženske in otroke

ROSARIO

Córdoba 6217 T. A. 94228

Restavracija

A. BENULIĆ & KRESEVIĆ

*

Izborna hrana Zmerne

CHORROARIN 596

HERRERIA DE OBRAS

BRATA RIJAVEC

Izdeluje vsa v stroku spadajoča dela

Segurola 1608-14 U. T. 67-6250

Buenos Aires

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH

Sala especial para tratamientos del reumatismo y sala de Cirugía

Atiendes: Lunes - Miércoles y Viernes

Pedir hora por teléfono

Defensa 1153 U. T. 34-5319

STAVBENI PLESKAR IN TAPETAR

MARIJ MEDVEŠEK

Guevara 525 U. T. 54-0623

RESTAURACION

"PRI ŠKODNIKU"

Kroglešče in Keglišče

Jožef Škodnik

Añasco 2652 U. T. 59-8995

Talleres Gráficos "CORDOBA",

Gutenberg 3360 — 20-11-1947

Tiskarna "Córdoba"

Tiskarsko podjetje naših rojakov

Ferfolja, Baretto & Paškulin

Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela

★

BUENOS AIRES

Gutenberg 3360

T. A. 50-3036

Nasproti postaje tramvaja Lacroze na Avenida San Martín

Quesería y Fiambrería "LA IBERICA"

de Cuervo y Fernández

Avda. Fco. Beiró 5399 — U. T. 50-8563

Foto - Arte MARCOS

Najpopularnejša na Dock Sudu

Facundo Quiroga 1325 U. T. 22-8327

ZELEZO - BETONSKO PODJETJE

RUDOLF KOMEL

ZA N